

CABALOMACHIA ¹⁶

HOC EST

35-1-17-18 145
Artis Cabalisticæ Oppugnatio.

DIATRIBA

Exegetica, Didascalica, Catacritica

DUOBUS DISTINCTA CAPITIBUS,

In quorum uno agitur

DE CABALA HEBRAICA,

de PYTHAGORICA in altero.

AUCTORE

G. BERARDO SCINFLENI

S. T. P.

VENETIIS, MDCCXVIII.

Ex Typographia Bragadena.

SUPERIORUM PERMISSU.

35.4.A.13

Ex Libris P. Abbat. Jo: Benedicti Tassis.

LECTORI BENEVOLO.

146

QUAMVIS Spiritus
Sanctus *Proverb. c. 25. v. 27.*
dicat: altiora te ne quæsieris,
§ 4 & for-

Et fortiora te ne scrutatus fue-
ris, curiositatis tamen la-
bes à Protoplastis, posteris
mortalibus ingenta, illos
tàm vesanà sciendi libidine
interdùm abripit, ut opera-
tionibus etiam noxiis conse-
qui defudent, quod natu-
raliter scire, utpote occul-
tum, aut futurum, & à Deo
sibi unicè reservatum illis
meritò inhibetur. Inter il-
licitas Artes, quas ad hoc
obtinendum, homo tantùm
ad suam perniciem inge-
niosus adinvènit, hàud du-
biè, Lector Benevole, est
Cabalistica, quæ hâc tempe-
state animis aliquorum ita in-
fedit, ut ab eis & exerceatur
ut

ut innocens, & credatur ut
vera. Hujus mali tota causa,
ni fallor, Doctorum Silen-
tium est; nam cum de eà à
plerisque nihil, & à paucis
etiam parùm, & contra-
ctius quam par est, agatur;
hinc fit, ut quò magis de-
ficit correctorum censura,
eò amplius errantium nu-
merus augeatur, & invale-
scat. Ad evellendum igitur
errorem hunc, Divinis Li-
teris adversum, Sacræ Theo-
logiæ injurium, Fideique
Orthodoxæ maximè disso-
num, opusculum hoc pià
quàdam sollicitudine, licet
summà imbecillitate exara-
tum in lucem edere, & pu-

blici juris facere me non
pignit memorem illius mo-
niti : *corripe amicum tuum ne
iterum addat facere : corripe
proximum ne fortè iteret ; Eccl.*
c. 19. v. 13. 14. ut damnata
rationibus, & numero plu-
rimis, & robore firmissimis,
hac Arte tanquam impià,
& magicà ab illà quisque
omni tergiversandi causa-
tione præceptà non minus
studium, quam fidem salu-
tariter avertat. Filia Inna-
chi Io mox ut suam feri-
nam deformitatem adhuc si-
bi ignotam in fluminis aquà
detexit, ita ingemuit, tan-
toque horrore correpta est,
ut illicò fugam carpens,
nequi-

nequiverit minimo temporis puncto suammet perferre praesentiam

143

Novaque ut conspexit in unda

*Cornua, pertimuit, seseque
exterrita fugit, Ovid.
Met. I.*

Cabalista in hoc Opusculo Demoniacam inspicuens suam, perterrefactus, à semetipso tam horrendam agente personam abscedens, in virum alterum, ingenuum, probum, religiosum protinus abeat: *Curiosum nobis natura ingenium dedit, ait Seneca lib. de Otio sapientis, sed suam nemo explere debet curiositatem*
cum

cum Dei dispendio, cum sui
opprobrio ; *melius est enim,*
testatur Origenes *Hom. 16.*
in Numer. ignorare, quàm à Da-
monibus discere quinimò Ne-
scire ea, quæ Maximus Ma-
gister scire vetuit, erudita
est inscitia *Non sunt scrutan-*
da, ait D. Prosperus *de gent. vo-*
cat. quæ Deus occulta esse voluit,
ne in illis illicitè curiosi inve-
niantur. Hujus Diatribæ hic
unicus scopus, & fontica
causa vanitatem, & super-
stitionem istius Artis ape-
rire, eamque à Christiano-
rum animis radicitus, &
cum stirpibus imis revelle-
re, ne his technis irretiti à
viâ veritatis exorbitantes

noxiis illudantur fallaciis ,
 atque impiis erroribus mi-
 ferrimè illigentur. Quoniam
 autem quasi in duplici spe-
 cie nobis hæc Ars ante ocu-
 los obversatur , Hebræa sci-
 licet , & Pythagorica , quæ
 licet non ita discrepent , ut
 etiam non assimilentur , & sint
 veluti sorores ab eadem Ma-
 tre Magià progenitæ , ut de
 ipsis possit dici , quod de Fi-
 liabus Thetidis Poeta ceci-
 nit *Metam. l. 2.*

*Facies non omnibus una est
 Nec diversa tamen, qualem de-
 cet esse sororum.*

nihilominus sub diversis ca-
 pitibus eas tibi Sisto , ut
 quod

quò clariùs earum sacrile-
gam malitiam detegeris, eò
studiosiùs illam abomineris.
Sciens autem quod, ut ait
Terentianus

*Pro captu Lectoris habent
sua fata libelli*

benigno Sapientiæ tuæ Spi-
ritui juxta effatum *Sap. c. i.
v. 6.* opusculum commendo,
idque pro tuâ humanitate
te facturum planè mihi pol-
liceor. Phrasim in eo, quæ
nonnunquam à latini sermo-
nis puritate abludit, inve-
nies, imò ingenuè profiteor
nullo ferè me loco verna-
culam elegantiam æquasse,
& hoc non tantùm, quia

ea quæ par est, scientia in
 dicendi cultu me minime
 instructum reor; verum
 etiam quia impensius ad
 investigandam veritatem,
 quàm ad feligenda verba
 incubui. *Bonorum ingeniorum,*
 ait August. *de Doctrinâ Christi.*
l. 4. c. 11. insignis est indoles in
verbis verum amare, non verba.
 Sphalmata typografica do-
 cta manu emenda. Si quid
 boni, totum Deo tribue,
 sine cujus lumine nihil est
 in homine: si quid minus
 aptè dictum offitioso mune-
 re, & lingua benevola
 admone: *homines sumus; mo-*
nitî meliora sequemur, ut ad
 Imperatorem Vespasianum
 dixit

dixit Plinius Major. Me igitur comiter fave, & tu interim salubriter vive.

DE CABALA HEBRAICA.

CAPUT PRIMUM.

Sciendum est, Cabalam esse nomen derivatum à verbo Hebraico *Kabal*, Cabalæ Etymologia. vel potius à Chaldaico *Kibbel* ut notat Joan. Fungerus in *Etymolico Triling.* quod latinè importat *Recepit*, ita ut Cabala idem sit ac *Receptio*, cui ex opposito respondet Masora scilicet *Traditio*, sed tali modo considerata, ut continuà successione à prioribus ad sequentes deducatur. Fosterus verb. *Kabal*, mirabile de hoc nomine effingit systema: Comme- tum Fosteri de Cabalæ nomine. vult enim nomen Cabalæ idem esse ac Sibyllæ, & quoties aliquid de Sibyllis, aut earum vaticiniis auditur, nil aliud esse, quam Kabulæ, ut ejus verbis utar, sive libros, sive vaticinia, quæ ex Cabyllà, id est Patrum Doctrinà recepta sunt, & conservata. Confusionem verò horum nominum evenisse testatur ex errore Græcorum, qui, cum Cabalæ vox illis peregrina esset, & ignota, Fœminam, fuisse Cabulam nomine Sibyllæ nuncupatam commenti sunt, quæ per multa sæcula vixerit, & sicut Deorum vates sententias protulerit. Hoc

A

tamen

tamen exoticum, & absurdum Fosteri inventum, ex Cabalæ originis ignorantia Sibyllas in Mundum investas esse, ab omnibus merito deridetur; cum ex Cicerone, Varrone, Augustino, Eusebio, Hieronymo, Lactantio, Justino, Bedà, Ammiano Marcellino, & aliis innumeris, habeatur & Patria, & Nomen, & numerus Sibyllarum, quæ nullo modo confundi possunt cum Cabalà.

2 Hanc definit Alstedius *Encyclop. l. 35. Sect. 4. §. 1.* dicens, quod sit *Hebraici Textus arcana Consideratio oretenus tradita, & accepta*. Leusdenius in *Philolog. Hebraico* p. 310. *dissert. 26.* eam vocat Scientiam occultam pro indagandis altissimis Legis Scriptæ Mysteriis, quæ vocibus, literis, punctis, & accentibus hebraicis continentur. Reuchlinus *l. 1. de Arte Cabalisticà*, Cabala est, inquit, *divinæ revelationis ad salutiferam Dei, & formarum separatarum contemplationem traditæ symbolica Receptio, quam qui cœlesti sortiuntur afflatu recto nomine Cabalici dicuntur, eorum discipulos autem Cabales appellabimus, & qui eos imitari conantur, Cabalistas.*

Origo
Cabalæ
sane ridicula
confecta ab
Auctore
Jesuræ

3 De Cabalæ origine multa falsa, incerta, & vana apud hujus facultatis Patronos leguntur. Auctor Jesuræ censet eam ministerio Angeli Razielis Adamo fuisse à Deo traditam

3

ditam in promissione illi facta de venturo
Messia designato in quatuor illis literis יהוה
Jod He Vau He ; quam postea artem Abe-
lem docuit ; cum illam sprevisset Cainus ; &
post mortem Abelis Setho tradidit ; Sethus
Enoso ; Enosus Enocho Enochus Patriarchis ;
illi filiis suis ; & Nepotibus usque ad Noë ;
Noë ad Semum transmisit ; cujus præceptor
fuit Angelus Zadkiel : deinde Abrahamus
Isaacum docuit ; cujus præceptor Raphael ;
Isaacus Jacobum ; cujus præceptorem facit
Angelum Pelielem ; & à Jacobo ad Moysem
pervenit ; cujus præceptor Angelus Metatron.
Hæc est Cabalæ successio ab Adamo usque
ad Moysem ; & sanè ridiculè ab auctore Jet-
sire deducta :

4 Alii multi Rabbini docent Cabalam non
ab Angelo Metatrone , sed à Deo Moyse in
Monte Sinaii fuisse infusam ; & postea ab
ipso aliis traditam : ita R. Eliazer , R. Simeon
Bonlangis ; R. Ismael ; R. Jodan ; R. Nachi-
nam ; R. Moyse Ægyptius ; qui in sui Deute-
ronomii initio hoc ordine narrat fuisse ad
posterorū transmissam : nempe eam à Deo
Moysem accepisse ; quam Moyse Josuæ tra-
didit ; Josuas Phineè ; Phineè Heli Sacerdoti ;
Heli Samueli ; Samuel Davidi ; David Achizæ ;
Achias Eliæ ; Elias Eliseo ; Eliseus Jojada
Pontifici ; Jojadas Zachariæ ; Zacharias

Successiva
Cabalæ
traditio
secundum
aliquos

Oseæ, Oseas Amoso, Amosus Esaia, Esaias Micheæ, Micheas Joeli, Joel Nahum, Nahum Habacuc, Habacuc Sophonia, Sophonias Jeremiæ, Jeremias Baruch, Baruch Esdræ, Esdras Simeoni Pontifici, qui dictus est Jaddus, Jaddus Antigono patriâ Sichæo, iste Josepho Joannis filio, & Josepho Johezeris filio. Hi autem Nitæo Arbolensi, & Josuæ filio Peraliæ, cujus auditorem Jesum nostrum Redemptorem fuisse Judæi juniores falso affirmant, isti Judæ filio Tibæi, & Simeoni Satae filio tradiderunt: hi vero Semajæ, & Abtalioni, & isti Hilleli, & Samæo, Hillel autem & Samæus legis expositionem Joanni Zachæi filio, & Simeoni Justo ipsius Hillelis filio, qui Christum suscepit in suis ulnis. Simeon auditorem Gamalilem D. Pauli præceptorem habuit, & filium suum Rabam Simeonem docuit, iste vero Judam filium cognomine Hakkados idest Magistrum Sanctum propter Doctrinæ, & probitatis excellentiam. Hæc omnia desumpta à R. Moyse Ægyp. loc. cit. & à Galativo l. l. c. 1. & 2. de Arcanis Cathol. Verit. delata exscribere non piguit, ut lectori innotescat, quomodo à Rabbiniis, licet non ab omnibus, alii enim quosdam addunt Patres, alii detrahunt, ut advertit auctor Tsemac David ad annum 891. tertii millenarii, protrahatur

Cabalæ successiva transmissio. Circa quod ut nostram aperiamus sententiam dicimus.

Si per hoc Rabbini intelligunt Moysen Mysteria, & sensus legis arcanos esse assecutum; & plura alia, tum ad nonnullos Sacrificiorum ritus, tum ad politicum regimen pertinentia à Deo fuisse edoctum id inficias non imus; cœterum quod mysticos quosdam sensus singulares, varias literarum combinationes, configurationes, vocum dispositiones, & illam numerationem 50. Portarum Intelligentiæ, ut scribit Reuchlinus l. 3. Deus etiam Moyse communicaverit, & ipsi aliis communicare mandaverit, hoc totum Rabbistorum commentum existimamus cum Doctissimo Patre F. Cherubino à San Joseph tom. 3. *Ap. Bibl. disp. 1. art. 1. Sec. 2. v. 32.* Quia nec Josephus, nec Philo de hac antiqua Cabalâ loquuntur. Origenes, qui tot Judæos de rebus judaicis consuluit de Cabalæ Mysteriis aliquid se novisse nusquam indicat. Epiphanius Judæis Parentibus natus de Cabalâ sive antiquâ, sive recenti se aliquid audivisse nunquam asserit. Præterea de hac Cabalâ nulla invenitur memoria in Talmudè, in Medraschim, in antiquis Judaicis libris, ut probat Morinus *Exercit. 2. Samarit.* ac proinde Natalis Alexand. in *Hist. Vet. Test. tom. 2. dissert. 4. art. 3. proposit.*

quod advertit Moyſi, Eſdræ, aliisque à Deo afflatis hominibus eos injurias facere, qui hujus Artis Inventores, & Doctores illos fuiſſe contendunt,

De Caba-
læ antiqui-
tate opi-
niones va-
riæ.

6 Circa antiquitatem hujus Cabalæ Rabbinicæ non una omnium mens eſt. Sixtus Senenſis, l. 2. pag. 85. in *V. manus* à Danielis tempore ducit Cabalæ initium, ſicut enim, ait, Danieli ut habetur c. 5. v. 25. licuit ſingulas Diſtiones per ſingulas integras Ora-
tiones explicare, ita Sinagogæ Rabbiniſ licitum conſimili exemplo Syllabas, & ipſas diſtionum literas ab invicem divulſas inter-
pretari per aliquas diſtiones, quas literæ illæ ſignificant, quod novum expoſitionis genus Cabaliſticum ab eis eſt appellatum. Hæc tamen malè conſuta ſunt, nec cum hiſtoriæ compage cohærent: ſi enim Hiſto-
riam ſacram conſulimus, in eà antiquiora ſuppetunt Cabaliſtici artificii exempla, ut optimè notat Cherub. à S. Joſeph l. cit. pag. 20. n. 3. Nam in libro 3. Regum c. 2. v. 8. ubi legitur, qui maledixit mihi maledictione peſſimâ, in Hebræo legitur pro ly peſſimâ Nimrezeth, quâ voce Myſterium abſcondi putabant Judæi, quod ſic exponit Hierony-
mus, (peſſima inquit Hebræicè Nimrezeth dicitur, quod quinque literis enuntiatur, iſeſt Nun, mem, reſc, tſade, thau. In Nun
Noeph,

Noeph, idest adulter, mem Moabita, resc
Raba, idest impius, tsade, Zara idest
leprosus, thau Thoava, idest abominatus)
Idem habetur in Jeremia c. 25. u. 26. Sefac
pro Babel methodo Rabbinicà, ut infra
dicemus. Omnia ista Danielis tempore anti-
quiora nemo certè negabit. Simonius t. 1.
Crit. Vet. Test. p. 93. tenet Antiquos Judæo-
rum Doctores Cabalam hanc ex Chaldæa
post reditum ex captivitate inter alias
scientias à superstitione minimè alienas
reportasse: methodum verò exponendi
scripturas per numeros, literas, & vocum di-
spositiones à scholis Platoniorum ad Judæos
transisse pag. 374. Unde scitè ait Joh. Mich.
Langius *Dissert. de Genealogiis &c. ad 1.*
Timoth. quæ est in 2. Tomo Thesauri Theo-
logico-Philolog. pag. 638. §. 26. sine Platonis
Theologià nemo poterit vel gnoscim hæreti-
corum, vel Cabalam Judæorum rectè capere
& §. 23. Theologia Judaica, quæ hodie inter
Judæos præstat sub titulo Cabalæ ad Platonis-
mi indolem reficta est. Genebrardus l. 2.
Chronol. putat huic stultæ, & vanæ Arti
posuisse fundamenta R. Simeonem Benjohai
auctorem libri Zoar circa annum Mundi
4011. qui erat 97. ante Christi nativita-
tem juxta suam Chronologiam. Cherubinus
à S. Joseph *loc. cit. pag. 24.* mordicus defen-

Hebræi in
Chaldæa
Cabalam
didice-
runt.

dit post Christum natam esse hanc Cabalam contra Reuchlinum, & Galatinum, qui sustinent ante Christi Nativitatem usum hujus Artis innotuisse. In hoc sententiarum divortio, quæ nulli innituntur solido fundamento, sed meris conjecturis, illa Simonii nobis magis arridet: cum Chaldæi artibus magicis, & ritibus superstitionis quamplurimum essent addicti, à quibus Persæ postquam illos subegerunt, Magiam didicere, ut ipsa ad victores à victis migraret, ut legitur apud M. Chr. Siberium *dissert. de Periergiâ Ephesorum ad Act. 19.* Plutarcus *etiam lib. de Iside, & Osiride* dicit Zoroastrem apud Chaldæos Magos instituisse, quorum imitatione Persæ suos habuerunt; & Am. Marcellinus *hist. l. 23. c. 6. p. 253. Scientiæ (Magiæ) priscis seculis multa ex Chaldæorum arcanis Bactrianus addidit Zoroaster.* Hic obiter nota plures fuisse Zoroastres scilicet Chaldæum, Bactrianum, Pamphilium, Armenium Asthani filium, Persomedum, & Proconnesium omnes magos: Chaldæus nefariæ artis Magicæ fuit Inventor, Bactrianus autem eam plurimum adauxit, quem tamen Augustinus *l. 21. de Civit. Dei c. 14.* vocat primum Magiæ Auctorem. Nicolaus Damascenus auctor magnæ fidei apud Joseph *Antiq. l. 1.*

Eupo-

155

Eupolemus, & Artabanus apud Alexand.
 Polystor. in Eusebio Præparat. l. 9. volunt
 Arithmeticam, & Astrologiam à Chaldæis
 in Ægyptum primùm pervenisse: sicut etiam
 ab eisdem Chaldæis Baelomantiam, quæ
 erat divinatio per jactum sagittarum Ara-
 bes, & Sabæi, & Rabdomantiam, quæ
 erat per ejaculationem baculorum Scythæ,
 & Slavi didicere, ut scribit M. Joh. Clod.
Disert. de Magiâ Sagit. Nabuchod. Quare
 non est difficile creditu, quod sicut Persæ
 Magiam, Ægyptii Astrologiam, Arabes
 Baelomantiam, Scythæ Rabdomantiam à
 Chaldæis sunt mutuati, ita quod etiam Ju-
 dæi per 70. annos in illà Provinciâ Super-
 stitionum magistrâ, & quæ summam lite-
 rarum claritatem, & gloriam in his vanis,
 & diabolicis artibus reponebat degentes
 Cabalæ operam impendere cæperint, eam-
 que ex Captivitate Babylonicâ in Palesti-
 nam reportaverint, sicut de ipsis Hebræis
 commemorantibus in Ægypto ait Psalmista in
psal. 105. commixti sunt inter Gentes, &
dedicerunt opera eorum Nolumus autem hic
 diutius immorari, quare sit satis sententias
 aliorum indicasse, & nostram licet levi
 calamo etiam aperuisse.

7 Quidam dividunt Cabalam in duas par-
 tes, unam vocant *Berescit* à primâ voce
 narra-

Cabalæ narrationis Moyſis de rerum Creatione, quæ
 diſiſto in circa naturalia, & ſenſibilia, verſatur,
 Bereſcit, aliam *Mercava* à viſione currus Ezechielis
 & Mer- cavae. c. 1. u. 1. quæ intellectualia, & à materiâ
 abſtracta conſiderat, quia Ezechieli tum
 Deum, tum Angelos in illo myſtico inno-
 tuiſſe curru obſervant: illa auro bono par
 eſt, iſta auro æquatur optimo, nam una eſt
 Sapientia Naturæ, altera eſt Sapientia Divi-
 nitatis: Ita Duretus de *Orig. linguarum*
pag. 55. Carpovius in Theolog. Judaic. c. 6.
Reuchlinus lib. 1. de Arte Cabaliſtica fol. 639.
 Picus autem Mirandulanus in 900. *concluſio-*
nibus dividit Scientiam Cabalæ, in Scien-
 tiam *Sephiroth*, & *Semoth*, ideſt *Numero-*
rum, & *Nominum*: ſed omiſſis his diviſio-
 nibus, ut propiùs materiam attingamus,
 8 Dicimus triplex Cabalæ genus à Gala-
 tino, Sixto Senenſi, Bonfrerio, Serario &
 aliis communiter diſtingui. Primum eſt anti-
 quorum Judæorum ante Chriſtum, myſti-
 cam, & arcanam Scripturæ Sacræ expoſi-
 tionem continens non ſcriptam, ſed ore tra-
 ditam, non omnibus, ſed ſenioribus, &
 ſapientioribus; quam vult Joannes Picus
 Mirandulanus in *Præem. Apolog.* cum uſque
 ad tempus Babylo nicæ Captivitatis nihil de
 eâ ſcriptum eſſet, ab Eſdrâ poſt reditum in
 Paleſtinam, convocatis Sapientibus, qui tunc
 ſupere-

Cabala
 ſub tripli-
 ci genere
 conſide-
 rata.

Primum
 genus.

supererant, ut unusquisque afferrent in em-
dium, quæ de mysteriis legis memoriter te-
nebat, & accitis fidissimis Notariis in li-
bros septuaginta, juxta numerum septuaginta
Seniorum, solis Sapientibus in posterum
communicandos, fuisse redactam: ne propter
exilia, cædes, dispersiones Populi Judicia
Cabalæ mysteria ullo possent tempore perire.
Dicti libri ab ipso Pico non mediocri im-
pensâ sibi comparati, astruerunt deinde
ipsum Cabalisticæ Artis primum inter Lati-
nos Patronum; qui dum Romæ anno 1486.
inter Conclusiones, quas propugnandas
obtulerat, nonnullas ex Cabalâ inseruisset,
quasi hoc nomen Cabala, esset quoddam
novum, & impium vocabulum à nefario ho-
mine dicto Cabal derivatum, cujus Secta-
tores inde dicerentur Cabalisticæ, ita malè
à quibusdam fuit auditus, ut idcirco Apo-
logiam, quam Laurentio Mediceo dicavit,
pro suarum assertionum firmitate po-
stea edere debuerit. Joannes Reuchli-
nus Capnio Phorcensis etiam dictus
quia apud Phorcem Marchionatus Baden-
sis oppidum natus, Mirandulanum imitatus
multum studii in exarandâ Cabalæ Metho-
do impendit, ut videre est in tribus illis
libris de Arte Cabalisticâ ad Leonem Deci-
mum Summum Pontificem, qui primum
Hage-

Primi in-
ter Lati-
nos Caba-
lic hebrai-
cæ Patro-
ni.

Joannes
Pico Mi-
randula-
nus.

Joannes
Reuchli-
nus.

Paulus
Riccius

Petrus
Galatinus

Hagenœ apud Thomam Anselmum anno 1517. prodierunt; sed postea ab Ecclesiâ censurâ condemnatoriâ fuere confixi. Paulus item Riccius Israelita ex Judæo Christianus hanc Artem admodum prosecutus est: Scripsit enim Isagogen in Cabalistarum, seu allegorificantium eruditionem cum Epistolâ contra Stephani Presbyteri Cabalæ obrectatoris Epistolam, & suum Tractatum de Cabalâ ad Erasmus Roterodamum transmisit. Fuit Medicus Imperatoris Maximiliani; & floruit circa annum Christi 1500. cujus opera sunt 1. clas. damnata. Petrus item Galatinus Ordinis Minorum huic Arti non immodicam operam dedit quippe qui ad tuendam famam Joannis Reuchlini ab aliquibus vellicatam composuit Opus de Arcanis Catholicæ Veritatis in duodecim libros digestum; si tamen illi est adjudicandum: arguit enim eum Morinus *Exercit. Bibl. 1. c. 2. p. 16.* plagii palliati, tamquam opus alienum sibi invecundè supponentem: cum illud ex Raymundi Martini *Pugione* vel saltem ex Porchetti *de Judeis Victoriâ*, pauculis de suo additis compilaverit. Prodiit hoc Galatini Opus primùm Ortonæ-Maris anno 1518. licet antehâc fuerit ab Auctore peractum Barii scilicet anno 1516. favente Isabellâ de Aragoniâ

goniâ Mediolani, & Barii Ducisâ, ut scribit Gesnerus in sua Bibliothecâ pag. 549. Hi omnes primi Christianorum extitere, qui Judæis, quos Magistros habebant, & eorum libris, atque traditionibus nimium creduli eandem Cabalæ cramben recoctam denud produxerunt, à quibus deinde posteriores Cabalistæ eam sunt mutuati, quæ usque in hodiernum diem viget, & ad præxim deducitur. De his Cabalæ initiis, deque ejus Primis Patronis aliquam mentionem hic in transitu facere, opportunum duximus, ut Lectoribus innotescat, à quibus, & quo tempore hæc Ars ad Latinos dimanaverit. His ergo expeditis ad alia Cabalæ genera explicanda procedimus.

9. Secundum Cabalæ genus vocatur Prædicum, per quod ex literis, & verbis Sacræ Scripturæ detortis, & arcanis quibusdam inde elicitis, morborum curationem, expulsionem Dæmonum, aliorumque miraculorum patratiōem tentant, & efficere se jactant, quæ Maga illa apud Virgiliū l. 4. *Ænead.* promississe dicitur.

*Hæc se carminibus promist solvere mentes
Quas velit, ast aliis duras immittere curas.
Sistere aquam fluviiis, & vertere sidera retro,
Nocturnosque ciet manes, mugire videbis
Sub pedibus terrâ, & descendere mōtibus ornos.*

Hac

Hàc Cabalà dicunt Rabbinì Moysèm prodigia illa fecisse in Ægypto, & in Deserto; hàc Iosue; Eliam; Elisæum; & Isaiam; Daniele; & Samuelem tot tantaque partrasse; miracula; ut notat Pèterius *Adversus fallaces, & superstitiones artes l. i. c. 10.* imò asserunt hàc Arte Jesum Christum Dominum Nostrium miracula; cum illa negare non possint, fecisse mediante nomine Tetragrammaton in templo Hierosolymitano invento; quod postea in membranà scriptum in vulnere cruri aut pedi factò occultabat; Gerardus in *Exegeti* p. 620.

tertiū
genus.

10 Tertium Cabalæ genus, cui recentiores Hebræi magno conatu magnas cæteroque agentes nugæ ferè totos addixerunt; ludic in literis, punctis, accentibus, ac verbis Sacræ Scripturæ; & ex variis permutationibus; combinationibus; abbreviaturis; vel ex literarum figurà; aut vi arithmetica; arcanos sensus, & intelligentias conantur extrahere. Hanc Elias Levita in *Tesbite lit. coph* vocat scientiam Sanctorum: & R. Bechai Bar Ascher, qui multum in hoc studio profecit, & quædam de eà obscurè scripta reliquit, lectoribus suis seridè iungit: si aliqua istorum mysteriorum didicerint, ne temerè aliis communicent. Ita Walton in *Bibl. Polyglottâ Prolegomenon* 8. n. 34.

11 Hujus generis Cabalæ tres sunt species
 nempe Gematria quæ ethymon accepisse vi-
 detur à græca vocē Geometria, ut Elias in Tertige-
neris tri-
plex spe-
cies.
Tesb. confirmat; Notaricon, vel ut alii vo-
 cant Notariacon vox latina à notando
 desumpta, & Temurah vox planè Hebræa.

12 Gematria significat arithmeticam lite-
 rarum supputationem, per quam unum ver-
 bum sumitur pro alio, quando ei consonat
 idem numerus. Nam omnes literæ alphabe- Gematriæ
 ti juxta Hebræorum computandi ritum ali-
 quo numero sunt signatæ, ut sequenti indi-
 culo tradimus.

aleph	beth	gimel	daleth	he	vau	
1	2	3	4	5	6	
zain	heth	teth	jod	caph	lamed	
7	8	9	10	20	30	
mem	nun	samech	ain	pe	zade	
40	50	60	70	80	90	
kuph	resc	fin	thau	caph	mem	
100	200	300	400	500	600	
clausa	nun	ph	zadi			

Alphabe-
tum He-
braicum
Cabalisti-
cum.

700 800 900 quibus quinque ul-
 timis Judæi utuntur in fine dumtaxat dictio-
 num; Exemplum sit illud Zachariæ c. 3. v. 8.
Adducam servum meum Tsemach (Orientem)
 ubi Kimchi notat quosdam per Tsemachi
 intelligere Messiam Hoc Cabalistæ probant,
 quia inter Messiae nomina, quæ à Talmu-
 dicis

edicis ei tribuuntur, unum est Menachem,
 idest Consolator: literæ autem utriusque
 ejus operatio ex-
 emplis de-
 monstra-
 tur.

vocis, & Tsemach, & Manachem efficiunt
 numerum 138. unde inferunt per Tsemach
 intelligi Messiam. Sic ex primâ voce Gene-
 sis Judæi probant Deum creasse Mundum in
 Lege, quia literis hebraicarum dictionum,
 quæ significant in principio creavit, & in
 Lege formavit, idem numerus extrahitur.
 Ad eundem modum gematricum reducitur,
 quando interdum, aut literas multiplicando
 aut invicem addendo ex summâ in numeris
 productâ aliquis sensus colligitur V. G. Tem-
 plum Salamonis 60 cubitos longum, 20 la-
 tum, 30 altum fuisse traditur. Primo sub-
 trahitur latitudo ab altitudine, & residuum
 est 100 Jod, hoc residuum cum altitudine
 multiplicatur & fiunt 200. hoc est & sciri,
 denique per idem residuum longitudo dividi-
 tur, & exeunt 6. 1 Vau, & ita fit nomen
 IESU Alia exempla refert Leusdenius
dissert. 26. Philolog. Heb. p. 316. Beurrier in
Speculo Christ. Relig. p. 204. Walther p. 525.
 Eodem principio gematrigo operatur, cum
 totum mysterium ad nihil præcedentium re-
 fertur, sed tantum ad vim arithmeticam in
 literis contentam, quæ res non planè dis-
 similis est iis, quæ apud nos Chronografi-
 ca sunt, annumque rei alicujus gestæ indi-
 cant,

cant, ut ex literà D' mem-clausà annus
nativitatis Messiae colligitur, ut videbimus
capite sequenti.

13 Notaricon est, quo Cabalistæ per
compendium literarum singulæ dictionis
alicujus literæ, totidem verba significant,
quæ easdem literas initiales, vel finales
habent. Dum literarum initialium ratio
habetur vocatur species *Rosce Thebotb.* idest
capita dictionum; Dum verò finalium di-
citur *Thebotb Sophe* scilicet finis dictionum.
Vocaverunt Notaricon, quasi scriptores
sacri sensum, quem educunt, per abbre-
viationem Notariorum modo conceperint,
sed abscondere voluerint, & scripserint
tantum unam literam, aut syllabam, ut
integram vocem designarent. Eà de cau-
sà Machabæos dictos volunt ab initialibus
literis illius sententiæ, quæ legitur *Exod.*
c. 15. v. 11. Mi Camoca Baelim Jehova idest
Quis sicut Tu in Fortibus Domine? Quidam
dicunt Judam, cum contra Antiochum præ-
liaturus erat, hoc signum in vexillis habuis-
se, nempè literas initiales M. C. B. I. ut
partà victorià postea dictus sit Machabæus.
Aliud exemplum habetur in illis literis S.
P. Q. R. per hoc Notaricon in Æreà la-
minà inscriptis à Sibyllà, ut significaret
Salva Populum Quem Redemisti, quas ad

Notari-
con

exemplis
illustratur

se Senatus Populusque Romanus postea
malè detorsit, ut refert Corrasius 5. *Miscell.*
c. 15. n. 5. Exemplum secundi modi seu
finalium dictionum habetur in illis verbis
Exodi c. 3. v. 13. si dixerint mihi מה אמר
מה אמר מה מה *mah scem'd' אלהם*, quod est nomen
ejus quid dicam eis? In his quatuor vocibus
literæ ultimæ sunt יהוה, ex quibus fit
Dei Nomen יהוה Jehova.

14 Temurah idem est ac permutatio,
quam Cabalistæ efformant, quando eodem
literarum numero retento, eas eodem numero
manente, ut explicat Schickardus, aliter componunt; vel mutato ordine transponunt vel per quandam alphabeti combinationem cum aliis permutant. Primo modo hoc efficiunt ut in verbo Berescit, quando illud dividunt in duas voces significativas ber escit, sicut dum nos vocem Ter-
tullianus in tres dividimus *Ter tull ianus*, quæ sunt omnes significativæ. Secundi modi
habetur exemplum in *Exodo c. 23. v. 23.* ubi dicitur Israelitico Populo *Præcedet, te Angelus meus*; ex hebraico vocabulo Malachi, per literarum permutationem colligunt Archangelum Michaelē fuisse Populi Israelitici Custodem; quia ex istius dictionis Malachi, literis alio modo combinatis fit Michael; quæ operatio est similis
nostro

Temurah

exemplis
illustratur.

nostro Anagrammatismo. Tertio modo volunt hanc Cabalam Jeremiam usurpasse, cum c. 25. v. 26. infaulta Regi Babylonis prænunciat; quia cum tutum non esset Babylonem nominare, pro Babel Sefach ponit, substituendo literas ו scin pro ב beth, & pro ל lamed כ caphi secundum ordinem alphabeti Athbastici, cujus initium, ut legitur apud Cabalistas sumitur à litera ת thau ascendendo usque ad א aleph, & descendendo ab א aleph usque ad ת thau, usurpando unam literam pro alià, pro א aleph ת thau pro ב beth ו scin vel vice versa, ut in sequenti alphabeto pro lectoris commoditate tradimus.

ALPHABETUM ATHBASTICUM

א aleph	ב beth	ג Gimel	ד dalet
ה thau	ו scin	ז resc	ח coph
ט he	י vau	כ zain	ל beth
מ zade	נ pe	ס ain	פ samech
צ teth	ק iod	ר caph	ש lamed
ת nun	מ mem	ל lamed	כ caph
מ mem	נ nun	ס samech	ע ain
י iod	צ teth	ל heth	ז zain
פ pe	מ zade	ח coph	ז resc
ו vau	ה he	ד dalet	ג Gimel
ו scin	ת thau.		
ב beth	א aleph.		

ex hoc ordine literarum sumit nomen alphabetum;

betum, nam aleph respondet thau hoc modo א ת ath; & beth cum scin commutatur hoc modo ב ש basc, inde vocatur Athbasticum à duabus syllabis A. th. B. asc. Undecim alia alphabeta juxtà similes combinationes referuntur à Thoma Dufour Monaco S. Benedicti in suà grammaticà pag. ultimà; & à R. Abraham 22 quia juxtà numerum literarum bis & vigesies permutantur; hæc autem alphabeta in medium non producimus, quia essent multi laboris, & tædii, & nullius utilitatis: illa undecim possunt videri apud cit. Dufour, & ista 22. apud Paulum Scaligerum *Miscellan. tom. 2. l. 12.* His igitur prænotatis.

In quo
sensu Ca-
bala fit
proba.

15 Dico primò Cabalam prout importat mysticam Legis expositionem, & manifestationem secretorum, & mysteriorum sub cortice Legis latescentium factam à Deo Moyse, & à Moyse aliis communicatam esse probam nec ullam involvere falsitatem.

16 Probatur ex libro 4. c. 14. v. 3. & c. *Esdræ*, qui licet sit extra seriem Librorum Canoniceorum, quos Sancta Tridentina Sinodus suscepit, est tamen alicujus auctoritatis, quippe qui à nonnullis Sanctis Patribus interdum citatur, in eo igitur sic habet-

habetur *Revelans revelatus sum, & locutus sum Moysi: & enarravi ei mirabilia multa, & ostendi ei temporum secreta, & finem, & præcipi ei dicens; hæc in palam facies verba, & hæc abscondes.* Hoc etiam evincitur ex Origene citato à Cælio Rhodigino l. 10. c. 1. qui explicans illud Apostoli Pauli ad Rom. 11. *Credita sunt eis eloquia Dei considerandum, inquit, quia non dixerit literas esse traditas, sed eloquia Dei.* Unde percipi licet, aliud esse præter literis comprehensam legem, Judæis contributam, quæ Dei eloquia nuncupet Paulus, quæ prorsus non aliud dixeris, quam Cabalam ipsam, idest verissima Legis interpretamenta de ore divino emanantia. Unde hæc Cabala vocatur à Sixto Senensi lib. 2. *Bibliot. Vera, & pia; à Serrario in Josue c. 10. Optima, & laudatissima, à Bonfrerio in Pentat. c. 21. Vera, & probata, à Cælio Rhodigino loc. cit. Vetustissima, & verax* in hoc conveniunt Natalis Alexand. loc. cit. & multi alii.

17 Dico secundò Cabalam, quæ consistit in dictionibus, & literis Sacræ Scripturæ; & vel resolvendo literas, vel transponendo, vel unam cum aliâ commutando, vel figuram, vel vim arithmeticam attendendo, diversos sensus, & arca-

na extundit, prout explicavimus in Gematriâ, Notaricon, & Temurah, licet in eâ nihil sit solidum, & opera sit non tantum vana, infructuosa, & inutilis, sed ut plurimum etiam habeat falsitatis, universim tamen non esse rejiciendam.

18. Hoc facile demonstrare licet; nam ipsa Scriptura, & Sancti Patres eâ quandoque usi sunt. Sic in literâ Aleph thau apud *Ezechielem* c. 9. v. 4. explicatur signum Dominicæ passionis, & nota salvandorum. Item Alpha, & Omega *Apocalyp.* c. ult. v. 13. designatur, Christum sive quæ Deum esse Principium, & Finem rerum omnium, sive quæ Hominem esse Principium totius Sanctitatis, & esse Finem, ad cuius illustrandam gloriam cæterorum Sanctorum Sanctitas refertur. Pariter in illis dictionibus *Danielis* c. 5. v. 25. Mane Techel Phares intellexit ipse Daniel Divinam sententiam contra Regem Babyloniorum Baltasarem; & in numero 666. Joannes in *Apoc.* c. 13. v. 18. designavit characterem Antichristi. Quapropter D. Augustinus *de Civ. Dei* lib. 11. c. 30. scribit, *Numeri ratio contemnenda nequaquam est, quæ in multis Sacrarum Scripturarum locis quam magni sit æssimanda, clucet.*

19. Dico 3.º dictam Cabalam esse secundum se indifferentem, ita quod interdum possit esse bona, interdum mala.

dicta Cabala potest esse bona & mala.

20. Probatur, materia, & objectum hujus Cabalæ potest quandoque bene, & quandoque malè usurpari. Usurpatur bene, quando hoc artificio eliciuntur ex Scripturâ sententiæ piæ, & religioni consentaneæ sicut illa quæ eruitur ex *Jeremiæ c. 33. à R. secundu* Juda Hakkados in libro, qui inscribitur *primam* *Gale Razaja sive Revelator arcanorum: conclusio* observat enim, ut notat Cherubin. à San *nis exem-* Joseph *loc. cit. pag. 53. n. 10.* Deum statuisse legem condendi, & gubernandi Mundum in perpetuum ob pactum sive foedus; hebraicè legitur בְּרִית berith, quæ vox in numeris complere reperitur 612. at voces ישו ומרים Jesu Umiriam eundem numerum reddunt; ex quo denotari, ait, propter Jesum, & Mariam conditum à Deo mundum. Sic ex *Genes. c. 49. v. 10.* ubi dicitur *Veniat qui mittendus est*, hebræum habet יבא שליח *Jabo Scilo* quæ voces faciunt numericè משיח Massiach *Messiam*, & per literam מ mem clausam positam in *Isaiæ Prophetiâ c. 9. v. 7.* prisci Judæorum, ut narrat *Galatinus l. 4. c. 19.* dixerunt denotari modum nascendi Messiae

ex Virgine clausa, quæ Maria vocanda erat.

Quo ad
secundam
partem
etiã exem-
plis illu-
stratur.

21 Possunt etiam hoc artificio impiæ, blasphemæ, & hæreticæ elici sententiæ, ut egerunt vaferrimi illi Judæi relati à Morino *Exercit. 2. Samarit.* qui à Nomine ישוע Jesua ultimam resecarunt literam, ut legèrent sic ישו Jesu, & per impiam gematriam composuerunt *נכר אלהי elobe neter Deus alienus*. Similiter ex Nomine Dei tremendo שדי Sadai, literarum permutatione fit Said, Dæmon. Sic עגל מסכה egel Masceah vitulus fustilis eundem reddit numerum ac ברוך baruc, benedictus. Multæ ejusmodi operationes ex pravo Cabalæ usu elicite possunt videri apud auctores. Hinc Sixtus Senensis lib. 2. *Bibliot.* attendens ad hujus Artis tam ad bonum quam ad malum indifferentiam, dicit; ut eos non damno, qui moderatè, & apta ea suis locis interdum accomodant: ita eos non laudo, qui eadem nimis anxie, & inutili, ac prorsus inani labore persequuntur: cum me non prætereant ex hoc fonte emanasse prodigiosam Valentinianorum, & Gnosticorum insaniam, qui ut Irenæus, & Epiphanius ostendunt, omnem Divinam Scripturam juxta hanc elementorum discussionem examinantes, inaudita novarum Hæresum portenta invulgarunt.

22 Dico 4.º Tertium genus Cabalæ, quod vocatur Præticum, licet præcedentium Cabalarum fecretis, & arcanis utatur, cum tamen ad Divinationem & Magiam illa accomodet, & aliis variis modis, superstitiosis utatur, est omnino illicitum, & reprobandum.

Cabala Practica est omnino superstitiosa & illicita.

Hoc evincitur ex pluribus principiis à Cabalists in subsidium talis Artis non minus ridiculè quam superstitiosè assumptis, quæ possunt, appellari phantasmata cerebri à Dæmone dementati.

23 Primò Ex septuaginta duobus illis Angelis à Rabbinis idè effictis, quia 50. sunt portæ Intelligentiæ ut ajunt, & 22. Hebraici Alphabeti elementa, ex quarum conjunctione nascuntur 72. Secundò item ex Angelis, quos Adami, & aliorum Præceptores fuisse fabulantur, & etiam ex aliis, quorum nomina, quæ ex additione modò JAH, modò EL exurgunt, videri possunt apud Reuchlinum l. 3. de Cab. & apud Marium in Digress. de Nominibus Divinis in Exod. Istorum autem nominum auctores esse Cabalistas, & Magos dubitare non possumus. Tertio, de Deo legem scribente in globum igneum per ignem fuscum super ignem candidum, de literis tunc confusis, ac inglomeratis, & de arte illas ordinandi,

clare probatur ex ipsis adverbiorum principis.

&

& variandi à Deo Moyſi traditâ. Nunquid enim à ſacris Scriptoris ſimilia præſumpta legimus? An Patres Eccleſiæ, & Viri Sancti de huiusmodi ineptiis gerris germanis, & Siculis vanioribus aliquid uſpiam effati ſunt? Quare Dæmonum ea inventa eſſe non immeritò cenſemus, quæ proinde ſuperſtitionis reos Cabaliſtas planiſſimè peragunt.

24. Quartò ex decem Nominibus Dei corréſpondentibus decem Sephiroth ab ipsis Rabbiniſ adjunctis, & de eorum per diverſos Angelos in Cœlos, & in animas influxus: utuntur hoc nomine *Sephiroth* à verbo *Saphar numeravit*, quia per numeros Cabaliſtæ ſua depromunt arcana. Exempli gratiâ Primum Sephiroth eſt Cether-Corona per literam *ו* ſcin, quæ coronæ formam refert, & Trinitatis ſymbolum dicitur, quod docent influere in primum Mobile, & in Cœlos inferiores per Seraphim. Secundum Chocma-Sapientia, repræſentat Dei filium, & in Firmamentum influit per Cherubinos. Tertium Bina-Intelligentiâ denotat Spiritum Sanctum, & per Thronos influit in Cœlum Saturni. Triâ autem ejuſmodi *Sephiroth* tribus ſignificari aſſerunt literis *ו* *ד* *ק* aleph, mem, ſcin, in quibus magnâ affirmant latere myſteria.

De

De aliis *Sephiroth* est videndum apud harum nugarum architectos. Circa hos *Sephiroth* inquit Genebrardus *l. 2. Cronolog. Cabala constituit Decem Sephiroth siue nomenclationes pro suo fundamento, quas siue statuunt esse Essentiam Dei, siue aliquid aliud extra Dei essentiam impiè introductas. ex eo apparet, quod in Deo numerum & multitudinem realem ponant.* Nos tamen ex hoc non possumus illos impietatis arguere, facile quippe possent respondere, se non magis in Deo compositionem, numerum realem, ac multitudinem ponere, ac Theologos, qui attributa in Deo constituunt, ac veluti diversa exponunt; possumus autem eos arguere summæ inscitiae, & stultæ vanitatis, ut clarè probat Cherub. à S. Joseph *tom. 1. Bibliot. Crit. Sacr. pag. 466. n. 23. 24.* cum nec in Scripturà, neque in veteribus Hebræis *Sephiroth* partiendi influxus in ipsos Coelos secundum Coelestium Spirituum Ordinem fundamentum ullum habeatur.

25 Quintò ex iis, quæ de miraculis per certos Characteres, Nomina, ac Literas faciendis hi tenebriones docent apud Capnionem Phorcensem *lib. 3. Cabal. fol. 546.* quod certè sine malorum Angelorum ministerio nunquam posset evenire; ut evidenter demonstrat Del Rio *Disq. Mag. l. 1. c. 4.*

q. 3. Hic adverte cum Joan. de la Haye t. 1. *Biblię Maxime sect. 28. c. 2.* hunc Capnionem meritò reprehendi, qui istiusmodi nugas, & Characterum virtutes aliaque non pauca ad hanc vanitatem spectantia, Magiamque olentia 3° illo Cabalæ libro prodiderit, nec ea refutarit, ut proinde apud Rom. meritam censuram invenerit.

Propo-
nuntur, &
enodan-
tur vali-
diores ad-
versario-
rum obje-
ctiones.

26 Dices ipsa Nomina non esse fortuita, sed Divinæ Voluntatis Providentiæ instrumenta, aut saltem signa; quare cum Deus ipsa Nomina rebus imposuerit, ut habetur in *Psalmo 146. v. 4. Omnibus iis nomina vocat*, mirum non est, si illi, qui eorum notitiam plenè sunt assecuti, tot operentur mirabilia, & ided R. Moyfes Narbonensis ajebat: *Quę Philosophi cum labore addiscere coguntur, Kabalistiæ brevi tempore, & sine labore assequuntur.*

27 Contra primò; hoc falsum etiam videtur R. Maimonidi, qui in *More Nervo- chim p. 108.* sic scribit. *Nomina quę effingunt de nullà planè re docent, & tamen ea vocant Nomina Divina, existimantque illam virtutem habere miracula edendi. Verùm ista omnia ab homine probo non solùm non credenda, sed ne audienda quidem sunt.*

28 Contra 2.º Negamus absolutè assumptum; nam nunquam probabunt talem connexionem.

nexionem Nominum cum Coelestibus, aut Deum ejusmodi sympathiam constituere voluisse: si enim, ut optimè ratiocinatur Cherub. à S. Joseph *tom. 3. disp. ult. sec. 3. §. 2. n. 60.* si enim eam ab effectibus probant, nugari convincuntur, quia dum causam istorum quærent, quos ipsis Nominibus tribuunt, ad ejusmodi confugiunt sympathiam; at verò si unde ista noverint inquiramus, dicunt eam ex ipsis effectibus agnosci, de quo est quæstio, & falsum esse contendimus.

29 Ad auctoritatem Psalmi dicimus cum Martino Del Rio *loc. cit.* Deum quidem nosse cunctarum rerum naturas proprias, idcirco eas cum sibi lubet, propriis nominibus, hoc est convenientibus earum naturæ vocare posse, sed ea nomina mortalibus incognita sunt, nec revelata.

30 Dices 2° hæc mirabilia à Nominibus provenire, quia Adamus cunctis rebus nomina imposuit secundum cujuscumque rei proprietates, & ided his nominibus naturales res appellanti, confestim se illi subjiciunt.

31 Contra, hic etiam fuit unus ex erroribus Joannis Wicleffi; ut notat Thomas Waldensis in *Opere de Sacramentalibus*, contra quem scripsit doctam refutationem.

tionem : sed nos dicimus, esto hoc esset verum, nempe Adamum creaturis imposuisse Nomina significantia eorum naturam, & proprietates, hæc tamen Nomina nullum potuerit à naturis rerum influxum recipere, quia res corporeæ naturaliter nihil efficere possunt in id, quod corporis expers est, ut sunt nomina; Tum quia cum illa sint rebus planè extrinseca per ipsa non potest quis in creaturas operari, nec eas sic afficere, & permovere, ut pro suo arbitrio ipsi pareant.

32. Dices. 3.º Nomina illa ac Voces ex Linguæ Hebraicæ Sanctitate, & perfectione suam mutuari efficaciam, quam paucissimi hominum intelligunt, & nisi qui hæc Arte Cabalisticâ sunt initiati. Unde ad earum valorem attendentes & Propheta Regius in aliquibus Psalmis videlicet 24. 33. 35. 110. 111. 118. 144. & Jeremias in *Threnis* interdum literarum hebraicarum ordinem præter morem retinent, ac singulas singularum versuum initiis appositè affigunt.

33. Contra primò. Si ita abditissima est vis Vocum Hebraicarum, quomodo eam agnoscent, & sentient bruta, cæteraque non modo ratione, sed etiam sensu carentia, quod ipsi tamen asserunt, & quædam mira
facta

facta jactitant? De seipso refert Ramban
 sive Mos. Ben Nachman, se virtute Nomi-
 nis Tetragrammati sic à Græcis appellati,
 quia quatuor literis hebraicis constat idest
 יהוה Jehova, Navem à terrà in Mare de-
 duxisse, quod à se factum narrat Barcino-
 ne in conspectu Regis. Pariter in *Cod. Ta-
 anith cit. 3.* legitur *Bar. Katina habebat
 Hortum, eumque quotidie perlustrabat di-
 cens hæc porta indiget aqua, hæc autem non
 indiget, & veniebat pluvia eamque, quæ
 aquam postulabat, irrigabat.* Multa alia
 exempla possunt legi in *Cod. Joma c. 6. p. 84.*
 & apud Hottingerum in *Thes. Philolog.*
p. 444. quomodo autem res inanimatæ pos-
 sent sentire efficaciam vocum hebraicarum,
 nisi hoc Dæmonis ope obtineretur?

34 Contra 2° Ex linguæ Sanctitate, aut
 conditione nulla vocibus efficacia, aut
 ad ejusmodi effectus virtus communicatur,
 cum non sint nisi mera internæ cogi-
 tationis exteriora signa: unde sive Græ-
 cè, sive Hebraicè, sive quocumque alio
 idiomate, quis utatur, perinde est, idque
 tantum intendit, ut quid cogitet, aliis ma-
 nifestet:

35 Contra 3° Cur tribuunt Cabalistæ
 tantam vim Vocibus, & Characteribus
 Hebraicæ linguæ, quam etiam nos cum
 Hiero-

Hieronymo *Epist.* 142. *ad Damas*, Ambrosio super *c.* 3. *ad Philip.* Augustino *de Civit. Dei* l. 16. c. 11. & l. 18. c. 39. Thomà Aquinate ad *c.* 11. *Genes*, Isidoro, Cajetano, & aliis multis, fatemur fuisse primam à Deo Adamo inditam, cum certè constet talem linguam, non dicam ut sustinet Grotius in *c.* 11. *Genesis* in Confusione Babel penitus interiisse, sed saltem post captivitatem Babylonicam à pristino nitore, & perfectione multum decidisse: quod de Romanà linguà Lipsius *lib. de Pronunc. lat. c.* 3. scripsit, subiisse post Barbararum Gentium incursiones, mutationem, & statim novas quasdam atque corruptas ejusdem filias, puta Gallicam, Italicam, Hispanicam successisse, id de Hebraicà Judæis olim vernaculà post Captivitatem Babylonicam dicendum est. Nam per illorum 70 annorum captivitatem, ut ait Waltonus in *Bibl. Polyglot. Prolegom. 1. de Linguarum natura n.* 15. ita cum Chaldaicà commixta est, ut vernacula post reditum non fuerit, sed per vocabulorum Chaldaicorum mixturam, & eorum ad Chaldaismum inflexionem in Aramæam degeneraverit: sic dictam ab Aram filio Sem. *Gen.* 10. 22. quam Alstedius *tom. 1. Encycl. l. 6. sect. 3. c.* 12: vult esse Chaldæam, & Siram, quæ sunt dialecti linguæ Hebraicæ:
huic

huic sententiæ adstipulantur David Wende-
 leri *dissert. de Piscinâ Bethesda, & Car-*
pzovius Isag. ad Phil. Sacr. P. 1. c. 2. Aph. 4.
 §. 3. Hanc mutationem etiam in Characteri-
 bus Hebraicis tunc temporis factam adver-
 tit Hieronymus in *Prologo Galeato: certum*
est, inquit, Esdram post captam Jerosolymam,
& restorationem Templi sub Zorobabele,
alias literas reperisse, quibus nunc utimur,
cum ad illud usque tempus, iidem Samarita-
norum, & Hebraeorum characteres fuerint.
 Si ergo Characteres sunt deperditi, &
 Lingua à suâ perfectione deflexa, atque
 vocabulis exoticis corrupta, ut horridus,
 & ex omnium ferè linguarum, prout notant
 Eruditi, stylus Operis Talmudici demonstrat,
 quis amens, dicet, nomina, & voces suam
 mutuari efficaciam à linguæ perfectione,
 quæ non extat, à puritate quæ non habe-
 tur, à nitore à quo jam decidit?

36 Ad Difficultatem literarum apposita-
 rum in Psalmis, & in Threnis dicimus
 cum Lirano, Vatablo, & Isidoro nullum
 in illis latere mysterium: sed tantum ad
 demonstrandum Ordinem Alphabetarium
 singulis versibus præfiguntur, ut sit in versibus
 Acrostichis, quorum omnes literæ initiales
 sunt juxta Ordinem Alphabeti. Ita Ennius,
 Sibyllæ, & Gregorius Nazianzenus habent

aliquot carmina. Ad hanc normam est etiam hymnus Sedulii, qui canitur ab Ecclesià ad Laudes Officii Nativitatis Domini.

A Solis Ortus Cardine &c.

Beatus Auctor Sæculi &c.

Caste Parentis viscera &c.

Domus pudici Pectoris &c.

Tali pacto etiam Threni habent literas initiales, nam cum verbum *Quomodo* dicatur in Hebræo Acha, licet proferatur Echa ponitur sua initialis aleph, ita de Beth & aliis. Licet autem adhuc diceremus cum Ruperto, Hugone, & D. Thomà mysterium aliquod in illis latere, vel cum Hieronymo *epist. 155. ad Paulam Urbicam* illarum literarum etyma vellemus interpretari; hoc nihil juvat Cabalistas; nam aliud est in illis mysteria dignoscere, vel ab illis denotare, & aliud, efficaciam illis tribuere ad aliquid supra eorum naturam efficiendum, ut illi præfractè contendunt.

Cabala
Practica
plurimo-
rum Scri-
ptorum
digna cen-
sura.

37 De hac igitur Cabala Practicà jure & merito inquit Sixtus Senensis *Bibliot. l. 2. Falsa, atque impia Cabala est, ementitum quoddam Judaicæ Traditionis genus, quod improbi quidem Judæi à Moyse ex Patribus usque ad ipsos emanasse dicunt, innumeris vanitatibus, & falsitatibus refertum, nihil*

nihil aut parùm à Necromantià distans:
 & quibusdam interpositis pergit. Hoc igitur
 superstitiosum genus Cabalæ Ecclesia
 proximis annis meritò damnavit. Genebrardus
 loc. cit. scribit; illam præter ineptias
 continere multa impia, & ex omni hære-
 sum furtive conflata. Natal. Alexand. loc.
 cit. Cabala hæc, ait, ab arte magicà nihil
 differt, eoque nomine execranda est. Wal-
 tonus in Bibl. Poliglot. Prologom. 8. n. 33.
 Cabala, inquit, quæ Practica vocatur ab
 omnibus ut magica, & illicita damnatur.
 Tali censurà inuritur à Pererio adversus
 fal. & supect. Art. l. 1. c. 10. à Bonfrerio
 in Præloq. c. 21. Sect. 4. à Serario in Josue
 c. 10. à Julio Scaligero Exercit. 355. ad
 Cardanum, à Michaelē Neandro in Ero-
 tematis Lingue Sanctæ, à Cherub. à San-
 Joseph loc. cit. à Martino Del Rio tom. 2.
 Disq. Mag. l. 4. c. 2. q. 7. sect. 3. à Tegnio
 l. de vero studio Christiano, & à Joh. Mi-
 chaelē Langio, qui putat, hanc Cabalam
 Paulum, in duabus ad Timotheum, &
 unà ad Titum contra Genealogias, fabulas
 Judaicas, & quæstiones stultas insurgentem,
 ferire: ait enim in suâ Dissert. quæ legitur
 loco citato §. 23. infero Paulum in suis ad
 Timotheum, & ad Titum epistolis ex profes-
 so contra Cabalam Judaicam ex Platone,

Pythagorà olim refictam verè disputare.
 Quapropter Clemens Octavus suà Bullà
 edità pridie Calend. Martii anno 1593. quæ
 incipit *Cum Hebræorum malitia &c.* §. 2.
 summà verborum vi, & efficacità, censura-
 rumque Ecclesiasticarum minis hanc Caba-
 lam, librosque de eà tractantes prohibet,
 & damnat, atque Sacræ Inquisitionis
 Tribunali subjicit. Sed hæc de Cabalà He-
 braicà, ejusque usu dicta sufficiant. Qui plu-
 ra desiderat, legat præter citatos auctores.
 Athanasium Kircherium, qui de Cabalà
 Hebræorum agit *Oedip. Ægypt. tom. 2. par. 1.*
clas. 4. pag. 209.

DE CABALA PYTHAGORICA.

CAPUT ALTERUM.

38 **E**Xaminatâ jam Cabalâ Hebraicâ,
& reprobato in circumstantiis
explicatis tanquam illicito, impio, & su-
perstitioso ejus usu, nunc gradum facimus
ad examen Cabalæ Pythagoricæ vel Lati-
næ, vel Italicæ, vel alterius idiomatis,
quâ, ad quandam similitudinem Hebraicæ,
mediantibus numeris respondentibus literis
alphabeti sub quibusdam figuris considera-
tis, extrahuntur sive in Versu, sive in Pro-
sâ responsiones ad divinanda futura, &
ad cognoscenda, tam præsentia, quam
præterita occulta. Antequam autem hanc
quæstionem resolvamus.

Quid in-
telligitur
nomine
Cabalæ
Pythago-
ricæ.

39 Notandum est primò; secundùm re-
gulas Cabalisticas unicuique literæ Alpha-
beti esse semper addictos quosdam decre-
tos numeros. *Omnes literæ*, ait Isidorus
Hispalensis *lib. 1. Orig. c. 3. apud Græcos,*
& *verba componunt, & numeros faciunt;*

Regulæ
Cabalisticæ
circa nu-
meros lite-
ris respon-
dentes.

idem dicendum est de Latinis : scilicet, vel unitates, vel denarios, vel centenarios, quos, ne alibi lector inquirat, nos non piget hic subjicere in Latino in Græco, in quò Græci, & Latini se Hebræis accommodant.

A	B	C	D	E	F	G
1	2	3	4	5	6	7
H	I	K	L	M	N	O
8	9	10	20	30	40	50
P	Q	R	S	T	V	X
60	70	80	90	100	200	300
Y	Z					
400	500					

Αα	Ββ	Γγ	Δδ	Εε	ς	Ζζ	Ηη
1	2	3	4	5	6	7	8

Θθ	Ιι	Κκ	Λλ	Μμ	Νν	Ξξ	Οο
9	10	20	30	40	50	60	70

Ππ	ς	Ρρ	Σσ	Ττ	Υυ	Φφ	Χχ
80	90	100	200	300	400	500	600

Ψψ	Ωω	ς
700	800	900

In hoc

In hoc alphabeto juxta observationem Pauli Scaligieri *tom. 2. Miscell. l. 12. de revolutione alphabetaria* tres literæ à Græcis sunt adjectæ, ut illud par facerent Hebraico. Quare tria schemata nempe sexti, nonagesimi, & noningentesimi numeri figmenta sunt hominum novorum, imitandi studio ductorum, cujus rei testes Homeri libri citantur.

Circa hanc operationem afferemus exemplum desumptum ex *lib. 5. Sibyllarum*, si tamen possumus ei plenam fidem præstare. Nomina quippe Imperatorum hæc Arte Cabalisticâ notantur. Nimirum quod Primi litera capitalis erit bis decies sive 20. K, & ita *Καῖσαρ* Cæsar designatur. Proximi primam alphabeti A dicit; Augustus. Tertiæ prima faciet 300 T Tiberius; deinde trini numeri Γ Gajus Caligula: rursus nota vicenaria K Klaudius: mox nota 50 idest N Nero: sic pro Domitiano 4. Δ pro Nervâ 50 N, pro Trajano 300. T.

40 Notandum 2° interdum literis respondere numeros triangulares, ut eos vocat Gaspar Peucerus in *Oper. de Divinat.* Quid sint numeri triangulares. l. 9. c. 9. Exempli gratiâ A. respondet 1. B. 3. C. 6. D. 10. E. 15. ita ut numerus loci literæ in alphabeto adjungatur anteriori summæ, sic quia litera C est tertia adje-

C 4

cto

cto numero 3 pro ut erat summa anterior sub litera B. componit. 6. & 6. erit numerus triangularis sub litera C, & sic de singulis, ut ostenditur in subiecto Alphabeto cum suis notis numericis.

A	B	C	D	E	F	G
1	3	6	10	15	21	27
H	I	K	L	M	N	O
36	45	55	66	78	91	105
P	Q	R	S	T	V	X
120	136	153	171	190	210	231
Y	Z					
253	276					

Omnes hi numeri simul sumpti, ait dictus Poucerus, summam complent 2300. quæ numerum dierum Antiochi Epiphanis adæquat, quorum meminit Daniel c. 8. & ideo hanc computationem multum exaltat ut verum Cabalæ Testimonium. Alia alphabeta onomantica ab aliis nebulonibus conficta referuntur ab Athanasio Kircherio Oedipi Ægypt. tom. 2. class. 11. c. 8.

41 Notandum 3° alium etiam esse modum componendi literas cum numeris, quan-

quando scilicet literæ considerantur, prout
important numerum, quo utuntur Crenolo-
gi ad notandam circumstantiam temporis. Notantur
alix re-
gulæ.
Nos hac tempestate ad hoc præstandum
septem tantum ex illis adhibemus nempe
I. V. X. L. C. D. M. I. ad notandum i. V. 5.
X. 10. L. 50. C. 100. D. 500. M. 1000. ut
habetur in illis versibus.

*In ciphris Latis I tantam conti-
net unum,*

*Possidet V quinque X-que decem, quin-
genta tenet D.*

*L quinquaginta, C centum, M millo
recenset.*

aliæ autem in desuetudinem jam abjere:
ut tamen etiam illæ dignoscantur, cum in
antiquis scriptis occurrunt, ponitur hoc
alphabetum.

A	B	C	D	E	F	G
500	300	100	500	250	40	400
H	I	K	L	M	N	O
200	100	150	50	1000	900	11
P	Q	R	S	T	V	X
7	500	80	7	160	5	10
Y	Z					
359	2000					

eadem

eadem sequentes versus exprimunt juxta
 Valerium Probum , Petrum Diaconum ,
 & alios, qui de antiquis Notis scripsere,
 ut refert Theophilus Raynaudus *Erotemata*
de Malis, ac bonis libris Partitio I. Erot.
13. n. 364.

Possidet A numeros quingentos ordine
recto,

Et B tercentum per se retinere vide-
tur.

Non plus quam centum C litera feri-
tur habere.

Litera D velut A quingentos signi-
ficabit.

E quoque ducentos, & quinquaginta
tenebit.

Sexta quaterdenos gerit F qua distat
ab Alphâ.

G quadringentos demonstrativa tenebit

H quoque ducentos per se designat ha-
bendos

I C compar erit, & centam significa-
bit.

K quoque centenos, & quinquaginta
tenebit.

Quinques L denos numero designat
habendos.

M caput est numeri, quem scimus mille
tenere.

N quo-

N quoque nougentos numero demonstrat habendos.

*U*ndenos facit *O* cognoscat sic numerando.

P. similem cum *S* numerum monstratur habere.

Q uelut *A* cum *D* quingentos vult retinere.

*O*ctoginta dabit *R* si quis eam numerabit.

S verò septenos numeratos significabit.

T quoque centenos & sexaginta tenebit.

V verò quinque dabit tibi, si rectè numerabis.

X duplex denos numero tibi dat retinendos.

Y dat centenos, & quinquaginta novenos.

*U*ltima *Z* cauens finem bis mille tenebit.

Exempla hujus Cabalistici modi desumuntur ex hebræo in Prophetia *Isaiæ* c. 9. v. 7. ubi idèd per Mem clausam designatur tempus adventus Messiae, quia talis litera apud Judæos erat nota numeri sexcentenarii: quod rei postmodum probavit eventus: idèst ab eo tempore, quo *Isaias* vaticinatus est usque ad ipsius Christi Nativitatem, annos præcisè sexcentos elapsos fuisse, ut conatur ostendere

Varia afferuntur exempla.

dere Galatinus *de Arcanis l. 4. c. 19.* Item ex latino, in illo Ovidii carmine.

FILIUS ante Diem patris InqVIRIt
In annos.

Ex quo ille vtr̄ doctus non tam ingeniosè quam feliciter aperuit annum, quo D. Carolus in Patrem Philippum Secundum Hispaniarum Regem conspiraverat: nam si sumas literas numeros exprimentes scilicet octo I, bisi V, unum L, unum D, unum M invenies 1568 Itidè his vocibus: DeLe-ti MoInI, habetur annus 1553, quo Terranna Morinorum, quæ fuit Urbs Galliæ Belgicæ in Provinciâ Artesiâ à Carolo Quinto solo fuit æquata.

Quid sit
Divina-
tio?

42 Notandum 4° Divinationem esse præ-dictionem inordinatam eorum, quæ ad so-lum Deum spectant, ope Dæmonis factam: sic communiter D D. cum D. Thomà 2. 2. q. 95. art. 1.

Quid su-
perstitio?

43 Notandum 5° Superstitionem tunc ali-quem committere, quando exhibet cultum Divinum Creaturæ, cui non debetur, ita D. Thom. *loc. cit.* Unde quando quis ope Dæmonis vult cognoscere futura, vel scire occulta, committit superstitionem, quia cum Dæmon affectet excellentiam divinam, si ho-

si homo relicto Deo ad ipsum confugiat, homo hoc pacto ad ipsum confugiens cooperatur huic usurpationi divini honoris, ideoque contra Religionem Deo debitam agit superstitiosè D. Thom. *loc. cit. art. 2. & ibi Cajet. in fine*, Suarez *tom. 1. de Relig. l. 2. de Supert. c. 8. n. 16.* Sanchez *in Præcept. Decalogi l. 2. c. 38. n. 9.*

44 Notandum 6° Posse aliquem dupliciter invocare Dæmonem tacitè scilicet vel expressè. Tunc invocatur expressè, aut quando ab ipso simpliciter petitur, ut aliquid doceat, sine ulla promissione seu pacto petentis, aut cum expresso pacto, quo quis se obligat ad obsequium Dæmonis si res occultas, vel futuras eum doceat. Tunc invocatur tacitè, seu pacto implicito, quando quis mediis vanis, & inutilibus, quibus se immiscet Dæmon, procurat rerum latentium notitiam, quæ vim humanam superat; quod accidit etiam si ille, qui vanis signis utitur, non intendat expressam Dæmonis invocationem imò expressè in mente suâ intendat illum non invocare. Nam dum seridè operationes vanas, & inutiles usurpat, quibus non potest alio modo res latentes cognoscere, quid aliud facit, quam velle implicitè opem Dæmonis, licet eam nolit expressè? Ita Trullen-
ch in

Quale pacto
tum vo-
catur ex-
pressum
& quale
tacitum
cum Dæ-
mone?

ch in *Expos. Decalog. l. 1. c. 10. dub. 3. n. 8.*
 Lessius *l. 2. c. 43. dub. 8. n. 12.* Bonac. *tom. 2.*
disp. 3. q. 5. punc. 3. n. 4. Carena de *Officio,*
Sanctis. Inquis. Par. 2. de Sortilegis tit. 12.
§. 3. n. 20. Sanch. in *Præcep. Decalog. l. 2.*
c. 38. n. 4. Cajet. *2. 2. q. 95. art. 2. vers. ad*
evidentiam, Suarez *loc. cit. c. 9. n. 3.* Anton.
 de Sousa in *Aphorim. Inquis. l. 1. c. 38.* qui do-
 ctrinæ traditæ addit, tacitam invocationem
 etiam contingere fin adhibendis operationi-
 bus inutilibus ad divinandum, quamvis
 Dæmon nullum antea pactum cum aliquo
 inierit concurrendi cum eo; qui talibus si-
 gnis usus fuerit; quod verum est etiam, si
 ex talibus signis, & operationibus vanis
 rem per longam experientiam, & consue-
 tudinem ita successisse constat: cum enim hæ
 operationes sint inutiles, & vanæ ad divi-
 nandum, is qui seridè illis utitur, Dæmonem
 tacitè invocare videtur. Ita etiam Suarez
loc. cit. c. 9. n. 17. Sanchez *c. 38. n. 11.* cum
 Bonac. Trullen. & aliis.

45 Notandum 7° Quamvis Dæmones cer-
 to non cognoscant futura contingentia,
 quæ non habent causam determinatam, ut
 gubernationes, & Regnorum mutationem,
 quia corda Principum sunt in manu Dei;
 & quæ à nostro pendent arbitrio; possunt
 tamen multa probabilissimè prædicere. Nam

cum

Quæ Dæ-
 mones
 propriis
 viribus
 certò aut
 probabili-
 ter scire
 valeant?

tum ingenio Angelico, & tam exacta omnium naturalium cognitione, & experientia præditi sint, ut ipsorum nomen prodit: *Dæmonas*, dicit Lætantius, *Grammatici dictos ajunt, idest peritos, ac rerum scios, & August. de Civit. Dei l. 9. c. 20. Dæmones dicuntur, quoniam vocabulum Græcum est ab scientiam nominati* Plato etiam in *Cratylō* sic appellari putat quasi scientes sive peritos: hinc fit ut observatis hominum affectionibus, desideriis, & inclinationibus, de futuris liberis sæpe vera conjectent: sicut apud Nicetam Choniata *l. 3.* Fanaticus ille Basilacius Isaacio excæcationem, & de folio dejectionem, quæ mox consecuta est, prædixit. Nam cum Alexius diligentissime in fratris perniciem tenderet, & Isaacius inopportunâ securitate omnes delatores arceret, quid aliud quam velle perire videbatur? Potest etiam Dæmon certâ futura nosse, quæ Divinatores docet ex revelatione Dei per alium Dæmonem sibi factâ: sæpe enim Deus ad aliquam poenam inferendam uti solet Dæmonis ministerio: atque ita hoc damnum, & durationis tempus ei revelat. Sic Turca ille Farnagustanus, de quo Villemontius *l. 2. Per-grin. c. 7.* vaticinatus est, se intra horæ spatium moriturum, & confestim se mortuo lyem desitutam,

exemplis
Doctrina
illustratur

turam, quod & factum est. Potest etiam Dæmon ex clandestinis consiliis, verbis, scriptis, deliberationes hominum futuras sagacissimè deducere. Adde posse in remotissimis locis patrata, Dæmonem alibi statim enunciare, & omnium cursorum celeritatem antevertere; huc referendum, quod narrant Philostratus, & Laertius super obitu Domitiani, nimirum Apollonium Thyanaum Ephesi in ludo disputantem subito vocem demississe torvis oculis in terram spectantem: inde tres aut quatuor passus progressum in hæc verba erupisse. *Percute Tyrannum percute*, tanquam res ipsa oculis obversaretur. Stupentibus ad hæc Ephesiis, Apollonius talia verba affatus est: *Confidite o Viri, namque Tyrannus hoc ipso temporis momento occisus est*, Et equidem post aliquos dies supervenere Cursores, qui omnia de Morte Domitiani confirmavere. Quod hic docuimus de Scientiâ Dæmonum enucleatè, & apertè tradit Augustinus in l. 2. de Genes. ad lit. c. 17. quibus, loquitur de Dæmonibus, *quædam vera de temporalibus rebus nosse permittitur, partim quia subtilioris sensus acumine, partim quia corporibus subtilioribus vigent, partim experientiâ callidiore propter magnam longitudinem vitæ, partim à Sanctis Ange-*

Angelis, quod ipsi ab Omnipotente Deo discunt, etiam jussu ejus sibi revelantibus, qui merita humana occultissime justitiæ sinceritate distribuit. Aliquando autem iidem nefandi Spiritus, etiam quæ ipsi facturi sunt, velut divinando prædicunt. His in antecessum præmissis.

46. Dico primò, Cabalam prout est quædam ars divinandi futura, & cognoscendi occulta tam præterita, quam præsentia per Nominum characteres, seu literas, & numeros, esse operationem omninò vanam, & ineptam ad dictos effectus præstandos.

Cabala est omnino inepta ad divinandam futura, & cognoscenda occulta.

47. Probatur conclusio. Isti effectus proveniunt à causà liberà, & sunt omninò contingentes; ergo Cabala est operatio omninò vana, & inepta ad dictos effectus præstandos. Antecedens est manifestum; probatur consequentia: si Cabala præstaret hos effectus, necessariò illos præstaret, sed hoc repugnat cum contingentia talium effectuum, ergo Cabala est operatio inepta ad illos præstandos. Probatur Major, quia si effectus illi aliquam haberent connexionem cum Cabalà maximè quia ejus veritas contineretur in illà numerorum combinatione, & in eorum cum literis collatione, sed si ita contineretur, connexio foret necessaria, necessitate scilicet consequenti posita tali literarum

Assertio suaderetur ad evidentiam.

D

& nu-

& numerorum combinatione, ergo si Cabala præstaret hos effectus, necessariò illos præstaret. Probatur Major, quia illa numerorum combinatio, & eorum cum literis collatio fit per regulas determinatas, ut dictum est in *Notand.* 1. 2. 3. posita autem determinata supputandi regulà semper necesse est ex eisdem numeris, eandem oriri combinationem, alioquin Arithmetica non esset scientia, cum scientia objectum habeat necessarium. Minor principalis argumenti etiam facile insinuat. Nam quidquid necessariò connectitur cum aliquo illo posito, & istud poni necesse est: sic igitur posita tali interrogatione, cum numeri deduci debeant, & supputari per regulas determinatas, semper & necessariò, eadem numerorum deductio, & supputatio oriri debet, & ita veritas effectus, quæ cum hac supputatione, & deductione connecteretur, necessaria esse deberet, ideoque destrueretur contingentia effectus supposita.

Hoc idem elucidatur, & confirmatur; quia vel hæc connexio oritur ex dependentià, quam habet veritas effectus à combinatione numerorum, vel oritur ex dependentià, quam habet combinatio numerorum à veritate effectus, neutrum dici potest, ergo &c. Non primum, quia ut dictum

Num est, non esset effectus contingens, utpotequi necessariò sequi deberet ex illà numerorum combinatione; tum quia ut plurimum effectus jam evenit, dum illa numerorum distributio, & supputatio componitur, ut sit dum Cabala respondet de præteritis remotis, & occultis. Non secundum; quia ut pariter dictum est illa numerorum combinatio fit ex regulà determinatà, & stabili, quæ non variatur ex variatione effectus.

48 Dico 2° Hanc Cabalam esse superstiosam, ac proinde omninò illicitam.

Cabala ut
supersti-
tiosa, &
illicita au-
thoritati-
bus & ra-
tionibus
reprobatur.

49 Probat^r primò Ex c. non observe-
tis 26. q. 7. in quo prohibetur etiam per
numeros, & literas, mortem, prospera, vel
adversa futura inquirere; & paulò post
subjungitur qui talibus credunt, sciant se
Fidem Christianam, & Baptismum præva-
ricasse, & Paganum, & Apostatam, &
Dei inimicum, iram Dei graviter, & in
æternum incurrisse: nisi Ecclesiastica Pæni-
tentia emendatus Deo reconcilietur. Et ex
Bullà Cæli, & Terræ Sixti Quinti, in quâ
Pontifex loquens de artibus vanis, & fal-
lacibus ad futuros eventus, & fortuitos ca-
sus prænosceⁿdos, ait: dubitandum non est
in hujusmodi futuram contingentium inqui-
sitione, & præcognitione Diaboli operatio-

& numerorum combinatione; ergo si Cabala præstaret hos effectus, necessariò illos præstaret. Probatur Major, quia illa numerorum combinatio, & eorum cum literis collatio fit per regulas determinatas, ut dictum est in *Notand.* 1. 2. 3. posita autem determinata supputandi regulà semper necesse est ex eisdem numeris, eandem oriri combinationem, alioquin Arithmetica non esset scientia, cum scientia objectum habeat necessarium. Minor principalis argumenti etiam facile insinuat. Nam quidquid necessariò connectitur cum aliquo illo posito, & istud poni necesse est: sic igitur posita tali interrogatione, cum numeri deduci debeant, & supputari per regulas determinatas, semper & necessariò, eadem numerorum deductio, & supputatio oriri debet, & ita veritas effectus, quæ cum hac supputatione, & deductione connecteretur, necessaria esse deberet, ideoque destrueretur contingentia effectus supposita.

Hoc idem elucidatur, & confirmatur; quia vel hæc connexio oritur ex dependentià, quam habet veritas effectus à combinatione numerorum, vel oritur ex dependentià, quam habet combinatio numerorum à veritate effectus, neutrum dici potest, ergo &c. Non primum, quia ut dictum

Num est, non esset effectus contingens, utpotequi necessariò sequi deberet ex illa numerorum combinatione; tum quia ut plurimum effectus jam evenit, dum illa numerorum distributio, & supputatio componitur, ut fit dum Cabala respondet de præteritis remotis, & occultis. Non secundum; quia ut pariter dictum est illa numerorum combinatio fit ex regulâ determinatâ, & stabili, quæ non variatur ex variatione effectus.

48. Dico 2° Hanc Cabalam esse superstiosam, ac proinde omnino illicitam.

49. Probat^r primò Ex c. non observetis 26. q. 7. in quo prohibetur etiam per numeros, & literas, mortem, prospera, vel adversa futura inquirere, & paulò post subjungitur qui talibus credunt, sciant se Fidem Christianam, & Baptismum prævaricasse, & Paganum, & Apostatam, & Dei inimicum, iram Dei graviter, & in æternum incurrisse: nisi Ecclesiastica Pœnitentiâ emendatus Deo reconcilietur. Et ex Bullâ Cæli, & Terra Sixti Quinti, in quâ Pontifex loquens de artibus vanis, & fallacibus ad futuros eventus, & fortuitos casus prænoscentes, ait: dubitandum non est in hujusmodi futuram contingentium inquisitione, & præcognitione Diaboli operatio-

Cabala ut
superstio-
sa, &
illicita au-
thoritati-
bus & ra-
tionibus
reprobatur.

nem se fallaciter, immiscere, ut suâ fraude, ac dolis miseros homines à viâ salutis avertat, & laqueo damnationis involvat.

50 Probatur 2.º ex Divo Thomâ 2. 2. q. 95. art. 1. ubi ait; Si quis futura prænu-
ciare, aut prænoscere quocumque modo præ-
sumpserit nisi Deo revelante, manifestè
usurpat sibi, quod proprium est Dei: &
articul. 2. inquit Omnis Divinatio ex ope-
ratione Demonum provenit, vel quia expressè
Dæmones invocantur, vel quia Dæmones inge-
runt se vanis inquisitionibus futurorum: &
post pauca addit: vana autem inquisitio
futurorum est, quando aliquis futurum præ-
noscere tentat, unde prænosci non potest;
quod certè evenit in casu nostro.

51 Probatur 3.º Hæc Cabala pertinet ad
speciem Sortilegii Divinatorii, ut constat
ex D. Thomâ 2. 2. q. 95. art. 8. ubi docet,
sortes propriè dici, cum sit aliquid, ut ejus
eventu considerato aliquid occultum innotescat,
sed sortes divinatoriæ sunt supersti-
tiosæ, & prohibitæ, ergo etiam Cabala.
Minor constat ex c. Ecclesia de sortilegiis,
ex c. si quis Episcopus, c. Sortes, c. Perve-
nit 26. q. 5. Item ex Magno Gregorio l. 7.
epist. 67. & l. 9. epist. 47. & Consilio Toletano
quarto c. 28. & Agatenſe c. 42.

52 Probatur 4.º Quotiescumque sumitur
ope,

operatio vana, & inepta ad aliquem effectum consequendum, illa illicita, & superstitiosa est, sed Cabala est operatio vana, & inepta, ad effectus, de quibus ipsa quæritur, ergo Cabala illicita, & superstitiosa est. Major est D. Thomæ *loc. cit.* & omnium Theologorum, quæ etiam statuitur in articulis Scholæ Parisiensis *art. 3.* quia operationes vanæ, & ineptæ referuntur ad Dæmonem. Minor remanet probata ex superiori Conclusionē: ulterius autem evincitur sic. Cabala nullam habet connexionem cum occultorum cognitione neque ad modum causæ, neque ad modum signi, ergo est operatio inepta; quod non habeat connexionem ad modum causæ jam constat, & fuit ostensum, quia contingentia effectus non potest connecti cum regulis Cabalæ; quæ sunt determinatæ, & invariabiles; quod non habeat neque ad modum signi, suadetur sic. Nam hæc signa vel essent à natura, vel à Deo; non à natura, quia illa per Nomina, literas, & numeros non operatur; non à Deo quia nusquam in sacris Libris constat Deum hujusmodi signa dedisse hominibus, ergo &c. Tum quia literæ, characteres, & numeri, quibus Cabalistæ utuntur, vel sunt inscriptus, vel ore proferuntur; si in scriptis,

sunt quid mortuum, si ore proferuntur, aliam vim non habent, nisi aerem verberandi; quomodo ergo possunt respondere, sicut faceret aliquid vivum rationale, sciens Orthographiam, Grammaticam, Prosodiam, & cognoscere futura, & occulta? Præterea numerus quā numerus nullam vim habet operandi neque naturalem, neque supernaturalem, nam licet ipse sit quantitas discreta, non potest tamen habere maiorem efficaciam, quam habet quantitas continua, hæc autem nequit esse per se efficiens, nisi forte motus localis, de quo hic non agitur, ergo Cabala utens numeris ad cognoscenda occulta, & futura est operatio ad hoc omnino inefficax, & vana.

53. Dices ex Proclo, & ex Paulo Scaligero *l. 2. l. 12. de revol. Alphabet.* hic non sumitur numerus prout est sensibilis, & materialis & est numerus mercatorum, sed formalis, & rationalis, ex quo magna sacramenta emanant.

54. Respond. cum Martino Del Rio *Disq. Mag. l. 1. c. 4. q. 2.* hanc esse fraudem Cabalistarum. Nam ratio formalis numeri nihil est aliud, quam illud ipsum, quo plura individua plura sunt, & ab unitate recedunt; quod sit autem negatio pura, vel quid positivum nihil ad operandum efficax illis adiungit;

git;

git; & ideo sub hac voce *Formalis* numeri aliquod abscondunt, quod ad ipsam Dæmonis ex pacto operationem pertinet. Hoc maximè evincitur, quia prisci Hæretici, qui numeris multum tribuebant de Magiâ iidem convicti non semel fuerunt. De Basilidianis fatetur Epiphanius *Heres.* 24. Tertullian. de *Prescript.* c. 46., & Irenæus *l.* 1. c. 23. qui idem prodit de Marco vetustissimo hæretico *l.* 1. c. 12. & *l.* 2. c. 27. de Gnosticis omnibus. Idem legitur de Valentino hæretico, qui numeris Platoniciis nimis addictus suos triginta Æones quasi Numina accepisse videtur, de quibus Tertull. *lib. con. Valentinum.*

55. Obijcies, musici numeri vî magnâ pollent unde Macrobius asserit *Musicâ capi omne quod vivit*, ergo numeris non est deneganda mirabilis operandi efficacia. Præterea quis ignorat, quantum numeris à Philosophis, Sanctis Patribus, & Scripturâ delatum est? *Argumenta sententiarum contrarie proponuntur.*
Omnia scire eum, qui noverit numerare, scribit Albumasar verbum fuisse Avenzoar Babylonii. Plato etiam inquit, *inter omnes artes liberales, ac scientias contemplativas, præcipuè maximèque divinam esse numerandi scientiam.* sic Pythagoras Samius, Aglaophemus, Philolaus, Jamblicus, Timæus Locrensis, & multi alii, ita numeris
D. 4. fuerè

fuere addicti, ut sine ipsis nec quidquam
 dici, nec cognosci testati sint. Circa Patres,
 pro omnibus sufficiat Augustinus *de Doctrin.*
Christ. l. 2. Numerorum imperitia multa fa-
cit non intelligi translate, ac mysticè posita
in scripturà: in quâ Sap. 11. v. 21. dicitur
Omnia in mensurâ, & numero, & pondere
disposuisti. Quod constat præcipuè ex No-
mine Antichristi designato à Joanne in Apoc.
c. 13. v. 18. sub his verbis, qui habet intellectum
computet numerum Bestiæ. Numerus enim
hominis est: & numerus ejus sexcenti sexa-
ginta sex. Sic etiam Sibylla Cumana, ut ha-
betur in l. 1. Oracul. Sibyllinorum per nume-
rum 888 Nomen IESU Filii Dei prædixit his
versibus ex græco in latinum conversis:
Tunc ad Mortales veniet, mortalibus ipsis.
In terris similis, natus Patris Omnipotentis
Corpore vestitus Vocales quatuor autem.
Fert, non vocalesque duas binum Geniorum.
Sed quid sit numeri totius summa docebo.
Namque octo Monadas, totidem decadas
super ista,
Atque hecatontadas octo, infidis significabit
Humanis Nomen: tu verò mente teneto.
Æterni natum Christum, summique Parentis.
 Hoc igitur divinum Nomen JESUS scri-
 ptum græco idiomate, reddit numerum 888.
 ut ostenditur in hæc operatione I 10, H 8,
 Σ 200, Q 70, T 400, Σ 100, 56 Ref-

56 Respondetur, verum esse Musicos numeros vi magnà pollere, hoc tamen non ut numeri, sed ut tonorum varietate, & soni modulamine suaviter animum affi-
 cientes, & idè distinguendi sunt modi musici, à susurris magicis, in illis operatur suavitas soni, in istis pactum Dæmonis.

solutiones
 1. 2. 3. argumenti
 deducti ex
 Musica, Philosophis, & Patribus,

57 Ad secundum dicimus verum esse, Patres Orthodoxos passim de numerorum connexionem multa philosophatos fuisse, ipsi tamen in hac proportionem numerali tantummodo quædam divina mysteria contemplabantur, nec ullam vim naturalem, vel magicam numeris ipsis, quæ sunt tales, tribuebant; imò has observationes, ut intempestivas, & hæresum seminaria vehementer excrebantur, ita Joannes Chrysost. tom. 1. in c. 7. Genes. homil. 24. ubi quærens, cur ex animalibus immundis bina, & ex mundis septena introducta fuerint in Arcam, ait: *multi enim varias de iis fabulas narrant, & hinc occasione sumptâ observationes numerorum ostentant. At non observatio, sed intempestiva hominum curiositas talia fingere molitur, unde & multæ hæreses ortæ.* Quod verò illi Philosophi de numeris sic magnificè sint locuti, non est mirum. Nam vel erant sectatores Platonis, quem

Ter.

Tertullianus *l. de Anima c. 22.* vocat omnium
 heresum *Condimentarium*, vel Pythagoræ,
 de Magiâ à Jamblico, Plinio, Tertullia-
 no, Origene, Augustino, Ammiano Mar-
 cellino, Pausaniâ meritò aceusati, qui ut
 scribit Apulejus in *Floridis* Magiam in
 Ægypto didicit à Zoroastre Bactrianorum
 Rege, Primo. hujus nefariæ Artis Invento-
 re juxta sententiam Justini *l. 1. c. 1.* Augustini
de Civit. Dei l. 21. c. 14. & Orosii *lib. 1.*
c. 4. quem, refert Plinius *lib. 30. c. 1.* vices-
 centum millia versuum de eâ scripsisse: ab
 hac licet justâ censurâ Naudæus in *Apolog.*
c. 8. nulli tamen solidæ rationi, sed meris
 conjecturis innixus conatur Zoroastrem, si-
 cut & *c. 10.* Pythagoram vindicare, verum
 cum satis superque, ex auctoribus primi
 subsellii oppositum evincatur, ab eis nullo
 modo recedendum esse arbitramur. Hinc
 auctoritates illorum Philosophorum in aciem
 ab adversariis productas, quibus pulverem
 imperitorum oculis offundunt, nihili faci-
 mus, nam aliorum erroribus, qui natura-
 lem, & magicam virtutem numeris tribue-
 bant, imbuti, eos itidem ipsi in medium
 prompserunt:

58 Locus Sapientiæ allatus nullum sub-
 sidium affert Cabalistis: nam nihil aliud signi-
 ficat, nisi quod Deus omnia disposuerit in
 modo,

modo, specie, & ordine: ita August. l. 4.
 de Genes. ad lit. c. 3. Mensura omni rei
 modum prefigit, & numerus omni rei spe- Fit satis
 ciem prebet, & pondus omnem rem ad quie- reliquis
 tem, & stabilitatem trahit: quod etiam do- argumen-
 cet D. Thomas 1. p. q. 45. act. 7. Mensu- tis ex Sa-
 ra refertur ad substantiam rei limitatam pientia,
 suis principiis, numerus ad speciem, & pon- Apocaly-
 dus ad ordinem. psi, & Si-
byllis.

59 Ad locum Apocalyp. dicimus, ipsum
 non confirmare adversariorum opinio-
 nem, sed dumtaxat numerorum involu-
 cris arithmeticis Joannem Prophetiam con-
 texisse, quod & nobis liceret Sancto Spi-
 ritu id inspirante. Quod etiam dictum vo-
 lumus de Oraculo Sibyllæ Cumanæ. Fue-
 runt enim Sibyllæ ex sententiâ Diodori
 l. 5. quæ legitur apud Lodovicum Vives in
 Comment. sup. l. 18. c. 23. de Civitate Dei
 D. Augustini, mulieres vates Deo plenæ:
 Servius 4. Æneid. & Lactantius primo Instit.
 Divin. ex Varrone Sibyllam nominatam
 dicunt, non quasi nomen sit mulieris, sed
 officii. Nam lingua Æolica, quæ est una
 ex quinque Græcorum Dialectis, ut scribit
 Pater Mortier Etymologiæ Sacre Græco-La-
 tine verb. Sibylla: Sios Deum Significat &
 byle consilium, unde Sibylla est idem ac
 Consilium Dei. Huic sententiæ favet etiam
 Hiero-

Hieronymus l. i. contra Jovinianum c. 26. quid referam Sibyllas, inquit, Erythream, & Cumanam, & octo reliquas: quorum insigne Virginitas est, & Virginitatis pretium Divinatio. Æolico enim sermone Sibylla dicitur hoc est Dei Consilium, quod sola scribitur nosse Virginitas. Ex hoc mirum non est Sibyllam Cumanam sub numero 888. notasse Nomen Salvatoris: Hic notatum volo, quod licet Sibylla pro Nomine JESU assignasset 888. nemo tamen Sacratum hoc Nomen adinvenit, donec apud omnes fuit evulgatum. Idem etiam de Antichristi Nomine sub numeris 666 à Joanne designato, est censendum. Idem jure & merito Abbas Joachimus querenti nomen illud, sic respondet. *Queris hoc à me? Forte darem tibi, quod petis, si presto esset nomen ipsum, cujus vim nominis scire queris: si autem nomen ejus revelatum non est, quis intellectus esse potest in re, cujus litera ignoratur, & pauld post subjungit; expectanda ergo usque ad tempus revelatio hujus nominis, & tunc ei qui habet intellectum licebit hunc numerum computare.* Sed hæc in transcurso, cæterum ut ad nostrum institutum redeamus, numeris vim aliquam divinam, vel naturalem tribuere, sicut fuit error Pythagoræorum, & Platoniorum, ita

ita contra communem Sapientum assensum
est. Quod etiam novit Aristoteles lib. 5 de
Republ. c. 12. ubi narrat Platonis vaticinium
in numeris fundatum; & minimè approbat,
eum aded infirmo fundamento Regnorum
mutationem aditrixisse.

60 Nonne infinitæ possunt excogitari
numerorum combinationes, atque eorum
cum literis collationes? Cur quæso hæc & Magis ur-
getur, &
demon-
stratur no-
stra sen-
tentia.
illa erit inutilis, ista vero fatidica? Fue-
runtne Pythagoræi, & alii Cabalistæ divi-
no Numine afflati? Quomodo ergo cum
ex seiphs numeri ad omnes literas æquè
referri possint, hunc numerum potius,
quam alium huic literæ noverunt conveni-
re? Unde hanc traditionem petunt? Cui-
nam fuit hoc revelatum? Quibus Sapien-
tibus operam dantes talia sunt consecuti?
*Proh Superi quantum mortalia pectora cecæ
Noctis habent* Ovid. Met. 6.

Nonne ex humano arbitrio pende-
bat numeros aliter determinare, sicut & alium alpha-
beto ordinem tribuere? Imò juxta Zopyrio-
nis Grammatici sententiam hoc non extitit
fortuitò, & sine ratione atque hominum in-
stituto ut refert Plutarchus l. 9. *Symp. q. 3. 2.*
Quod etiam verum maximè apparet, si at-
tendatur inventio literarum ut observat Joh.
Basel. *desert. de Alphâ, & Omega* Neque
enim

enim illæ simul ac semel fuerunt iuventutis atque hoc ordine dispositæ, sed longo temporis successu; quod etiam affirmat Walton prolegom. 2. de literis sive characteribus, cum aliis. Cujus rei causa est linguæ ac vocum variatio, & diversimoda inflexio, quæ ex usu hominum constant.

Quem penes arbitrium est, & jus & norma loquendi.

prout inquit Horatius lib. de Arte. Hoc de Græco alphabeto testatur Irenæus l. 1. adu. Heres. c. 12. & ex eo Epiphanius Heres. 34. Græci consistentur ab estimatione primâ, secundâ accepisse (literas) post deinde procedentibus temporibus semetipsos adiuvnisse, aliquando quidem aspiratas, aliquando autem duplices. Novissimè autem omnium Palamedem, ajunt, longas eis apposuisse. Quod de alphabetis Latino, & Hebræo dicendum est; cum literæ græcæ, quicquid dicant ipsi Græci, & latine ab hebræis fuerint ortæ. Literæ, ait Isidorus lib. 1. Orig. c. 3. latine, & græcæ ab Hebræis videntur exortæ. Apud illos enim prius dictum est Aleph, deinde ex simili enunciatione apud Græcos tractum est Alpha, item apud Latinos A. Translator enim ex simili sono alterius linguæ condidit, ut nosse possimus linguam hebraicam omnium linguarum, ac literarum esse Matrem; ac propte-

propterea advertit Scaliger in *Nat. ad Eusebium* 1617. literas Fœnicum, quæ erant eadem cum Chananæis, sive hebræis, ut testantur Gerard. Vossius, Bochartus, & alii, Syrorum, Maronitarum, Græcorum, & Latinorum easdem olim omnino fuisse. Quam ergo connexionem possunt habere futura, & occulta, quæ sunt solius Dei, cum literarum dispositione, & numero, quod partim hominum instituto, partim sortis eventu noscitur accidisse? Estne credibile Deum illa voluisse sic alligare? Hoc equidem factum est, & illud asserere nil aliud profectò esset, nisi posticæ velle subjacere sannæ, & ludibrium sapientibus debere.

61 Dices; exitus tamen probat ex cognitione futurorum, & revelatione occultorum hæc Arte habitâ, esse inter literas, & numeros hoc divinationis consortium.

62 Resp. & Astrologiam Judicariam quandoque vera vaticinari. Sic Julius Cæsar illa ipsa die scilicet idibus Martii prout ab haruspice Spurinna fuerat monitus, tribus, & viginti vulneribus confossus occubuit. solvitur argumentum ab experientia deductum. Svet. in Jul. Cæs. Xiphilinus de Nerone narrat, quendam Astrologum ipso nascente duo prædixisse, eum & regnaturum esse, & matrem occisurum. Et Sortilegia divinatoria futura portendentia interdum eventu fuere

comprobata, ut legitur de Alexandro Severo adhuc adolescente, nec Imperium sperante, cui, dum Virgilianas sortes, ut mos erat apud antiquos in versibus aliqujus Poetæ fortuitò acceptis illas inquire, scrutabatur, carmina ex libro *Æneidum* 6. exiere, quæ futurum illi Imperium pollicebatur his verbis.

*Tu regeſo Imperio Populos Romane
memento*

*Hæ tibi erunt artes, paciſque imponere
morem,*

*Parcere ſubjectis, & debellare Super-
bos.*

Hæc nihilominus non poſſunt patrocinari nec Astrologiæ Judiciarię, nec Sortilegio Divinatorio; ita pariter licet Cabala aliquando à veritate non aberret, non eſt tamen ad uſum deducenda, quia in hæc ſicut in illis Diabolus ſemper ſe immiſcet.

63 Quod autem verum interdum portendat, hoc evenit non ex numerorum combinationibus, ac eorum cum literis collationibus, ſed aut Caſu, cum mirum non ſit aleatoris voto quandoque aleam reſpondere; Cabaliſtis enim accidit, dicit Morinus *Exercit. 2. Samarit. c. 7. p. 159.* quod Empiricis, qui à ſcopo non aded conſtan-

ter

Cur inter-
cum Ca-
bala ve-
rum por-
tendat?

ter aberrant, quin casu, & prosperitate fortunæ illud nonnunquam attingant. Notata sunt aliqua tanquam mira, quibus eventus respondit, prætermissa alia tanquam vana, quibus non respondit: sunt planè innumera alia, quorum vanitatem elusit, & proscripsit eventus; ut de Cabalistis possit dici, quod Favorinus apud A. Gellium *L. 14. c. 1.* agebat de Planetariis. *Ista tamen omnia, quæ aut temerè, aut astutè vera dicunt, præ cæteris, quæ mentiuntur, pars ea non sit millesima.* Vel hoc provenit à Dæmone, & id veriùs. Nam cum multa dentur ut notavimus numero 45, ex quibus Dæmoni occulta, & etiam futura innotescunt, illa per Cabalam revelat, & prædicat. Quapropter salutariter monet Augustinus *l. 2. Genes. ad lit. c. 17.* divinantes impiè, etiam dicentes vera cavendi sunt, & *l. 2. de Doct. Christianà c. 22. 23.* detegit in hoc Diaboli artem, ut multa observantibus secundùm observationes eveniant quibus implicati curiosiores fiant, & sese magis inserant multiplicibus laqueis perniciosissimi erroris. Hoc genus fornicationis animæ salubriter Divina Scriptura non tacuit, neque ab eà sic deterruit animam, ut propterea talia negaret esse sectanda, quia falsa dicuntur, à pro-

E fesso-

fessoribus eorum, sed etiam si dixerint vobis inquit Deutor. c. 13. v. 1. & ita venerit non credatis eis. Non enim quia imago Samuelis mortui Sauli Regi vera prænunciavit, propterea talia Sacrilegia, quibus imago illa præsentata est, minus execranda sunt; & paulò inferius concludit: Omnes igitur artes hujusmodi vel nugatorie, vel noxiæ superstitionis ex quâdam pestiferâ societate hominum, & Dæmonum quasi pacta infidelis, & dolosæ amicitiae constituta, penitus sunt repudianda, & fugienda Christiano.

Rota Bedæ
favet Arti
Cabalisti-
cz.

64. Objicies 2° Epistola Petosyris ad Necephum Regem Ægypti de Divinatione vitæ, & mortis, cum extet inter Opera Venerabilis Bedæ, & ipse ejus auctor censeatur, nullâ debet censurâ inuri, ergo nec Cabala. Prob. consequentia. Rota, quæ illic exhibetur sicut & Cabala versatur circa divinationem per literas, & numeros deducendam, ergo cum in re simili, dissimile nequeat judicium proferri, si una permittitur, non debet alia reprobari.

Talem Rota
tam falsò
tribui Be-
dæ multi-
pliciter
evincitur.

Respondetur; quod licet verum sit illud Tullii lib. 2. de Divinatione: Nihil tam absurdè dici potest, quod non dicatur ab aliquo Philosophorum, & quod magni errores

res habuerint interdum magnos patronos;
attamen si illud probatum Horatii præce-
ptum *lib. 1. epist. 18.*

*Quid de quoque viro, & cui dicas
sæpè videto.*

volet quis ritè observare; haud dubiè ta-
lem Epistolam Bedæ tribuendam esse neu-
tiquam arbitrabitur. Nefas enim est Viro
Doctissimo; & Venerabili; *cujus Opera;*
ut refert Sixtus Senensis *Biblioth. Sæc. l. 4.
pag. 216. adhuc vivente tanto in pretiò
habita sunt; ut ex ordinatione Episcoporum
Britaniæ in Ecclesiis publicè legerentur;*
superstitiosum hoc Artificium inscribere;
nisi frontè oppellatà; & hæreticà judi-
cium Casauboni; quod legitur in *Casau-
boniana pag. 167. illum tanquam hominem
superstitiosum temerè indigitantis; velimus
etiàm in hoc flagitiosè tueri. Ut autem
à tanto Viro tantam vindicemus injuriam
dicimus pro certo; & indubitato talem
Epistolam non esse Bedæ; sed vel Bian-
tis; appellatur equidem à nonnullis Sphœ-
ra Biāntis; ut legitur apud Athan. Kir-
cherium *Oedipi Ægyp. tom. 2. par. 2.
class. II. c. 9. qui admodum miratur quo
fuo inter Opera Bedæ ipsa irrepperit;
vel alicujus Hæretici fortilegi secundum
Thom. del Bene de Of. S. Inquis. par. 2:
E 2 sect. 24.**

sect. 24. n. 1. & forsan, ut volunt nonnulli, Apulei Platonici, qui, ut refert Augustinus epis. 5. ad Marcellinum, de Magià, & Necromantià fuit graviter accusatus. Dicatur autem illa Rota fortasse Bedæ, quia indultià hæreticorum, & sortilegorum quorundam, auctoritate tanti Viri, fideles ad usum Diabolicum prædictæ Rotæ allicerentur: idcirco inter opera ejusdem Bedæ ab aliquo audacissimo impostore tom. 2. pag. 348. dolose fuit inserta, & Basileæ per Joannem Hervagium Typographum mali commatis, & in primà Classe damnatum, ut perhibet Index Librorum Prohibitorum, typis mandata, quam postea Typographi Francfordienses, & Colonienses exemplaribus utentes inemendatis inconsulto Operibus Bedæ interjecerunt. Multi enim prout observant Wierus c. 5. l. 2. de Præstigiis, & Picus Mirandulanus cont. Astrolog. Judic. libros hujusmodi fabularum Vixis Clarissimis, & antiquissimis inscribunt, & fidem errori suo de fictis auctoribus aucupantur ut possit dici.

veluti Parnassia laurus

*Parvâ sub ingenti matris se protegit
umbra,*

Sic Theodoretò multa fuerunt à Nestorianis

his supposita, ut notat Leontius *De Sectis*
act. 5. Gelatio Papæ Commentarios Pela-
 gianos in Paulum quosdam hæreticos sup-
 posuisse admonet Cassiod. *l. 8. Divin. lect.*
 De nonnullis Nestorii Scriptis S. Joann.
 Ghrysoftomo suppositis testatur S. Maxi-
 mus in *Collat. cum Theodoro Episcopo Cesa-*
rea sub medium pag. 163. De Julio Roma-
 no Pontifice, Gregorio Thaumaturgo, &
 Athanasio, quibus multa scripta hæretica
 dolosæ fuere supposita, narrat Leontius
lib. de suppositis pro Appollinario scriptis
Patrum. Quod de dictâ Rotâ subdolè ab
 aliquibus Divinatoribus in suffragium suæ
 Magicæ artis Bedæ suppositâ, evenisse, eâ
 maximè patet, quia nec Sixtus Senensis,
 nec Trithemius, nec Baronius, nec Bel-
 larminus, nec Du Pin, nec Gesnerus, nec
 Cave scribentes de Bedâ, & ejus Operi-
 bus ullam de hac Rotâ mentionem fa-
 ciunt. Præterea Joannes Pitsæus Anglus
 in Opere suo de Rebus Anglicis inscripto
tom. 1. in quo agit de Scriptoris Angli-
cis, Parisiis impresso anno 1619. exatissi-
mum exhibet Syllabum de Bedæ Operi-
bus, & omnia ejus opuscula accuratissimè
refert, sed ne verbum quidem ab ejus
calamo excidit de citatâ Epistolâ de Divi-
natione Vitæ & Mortis. Celebrerrimus

item Pater Mabillon in Actis Sanctorum
Ordinis S. Benedicti sæculo tertio Benedi-
ctino, quod est ab anno Christi 700 ad
annum 800 *Part. 1. in Elogio historico*
Bedæ §. 10. ubi examen instituit de Be-
dæ scriptis, & iudicium suum profert,
propè finem dicti § infrascripta verba le-
guntur *Apage Epistolam de Divinatione*
Mortis, quæ deliramenta quantum à mente
prii hominis absint, probat. Epistola ad He-
renfridum Presbyterum Libello de Tonitruis
à se latine verso præfixa, quæ extat in
Primo tomo suorum Operum; quod etiam
nos clarè, & apodicticè ex alio Bedæ
loco evincimus, nam cum ipse Beda *tom. 8.*
lib. de Remediis peccatorum agens de
Auguriis, vel Divinationibus, ab istis va-
nis observationibus valde alienum se præ-
beat, & poena pro his plectendis præscri-
bat, non est credibile illum docere in uno
loco, quod execratur in alio. Quare ex al-
bo operum Bedæ illa epistola est omnino
expungenda, & tanquam superstitiosa at-
que Magica prorsus eliminanda, sicut &
Rota Pythagoræ, & Rota Catani: unde
nihil ex eà pro sententià Cabalistarum
nullis fidiculis extorqueri potest, ac proin-
dè fortius concidit fundamentum, quod
ipsi sententiæ suæ de licito Cabalæ usu ne-
quiter

quiter substraverunt, quod nos molesto labore, & prolixius examinandum duximus, ut clariùs veritas elucescat, nec tanto Beda contaminatus piaculo ab impostoribus impunè insimuletur.

66 Quæritur primò an Cabalistæ sint denunciandi Inquisitoribus contra hæreticam pravitatem, & quibusnam poenis sint obnoxii?

67 Respondetur Tam Cabaliam exercentes, quam ab illam exercentibus consilium circa illam petentes, esse Inquisitoribus denunciandos.

Cabalistæ
sunt de-
nunciandi
Inquisito-
ribus.

68 Probatur, quòd sapit hæresim pertinet ad iudicium Inquisitorum, sed Cabala sapit hæresim, ergo &c. Major constat ex c. *Causam* §. *sanè de hæreticis in 6º* & ex Decreto Alexandri septimi *Licet alias editi die 3. Julii 1660. per illa verba: Hæreticos, vel de Hæresi quomodocunque etiam leviter suspectos deferant, & judicialiter denuncient Inquisitoribus.* Quod etiam præcipitur in Edicto Univers. Inquis. Romanæ Italico idiomate prælo tradito anno 1677. die 10. Martii relato à Felice Potestate t. 2. p. 2. c. 1. pag. 529. & est certissimum apud omnes ut docet Pistach. *part. 2. de Superst. c. 12. n. 1.* Suarez *tom. 1. de Relig. l. 2. de superst. c. 19. n. 11.* Siman. Julius Clarus,

Eymericus, Pegna cum aliis. Probatur minor, quod includit pactum quamvis tacitum cum Dæmone sapit hæresim, sed Cabala, ut probatum est, hoc includit ergo &c. Major probatur, quia omnis familiaritas cum Dæmone hæresim, vel Apostasiam involuit, & ided Paulus 1. ad Corinthios c. 10. dicit: *nolo vos fieri socios Demoniorum*, sed quotiescumque habetur pactum habetur familiaritas, ergo quotiescumque habetur pactum, habetur de hæresi suspicio.

69 Secundò evincitur ex Edicto Italico citato, in quo sic legitur. *Si debbono rivelare, e giuridicamente notificare al Santo Officio tutti, e ciascuno de quelli, che habbiano fatti, o facciano atti, dà quali si possa argomentare patto espresso o tacito col Demonio*, sed Cabalistæ habent pactum tale cum Dæmone, ergo &c.

Numerantur pœnæ quibus Cabalistæ sunt obnoxii.

70 Cum igitur Cabalistæ sint de Hæretici suspecti, sunt denunciandi Inquisitoribus, à quibus si sunt Clerici, infamia notentur si verò non destiterint deponantur, & in Monasterium detrudantur, & beneficiis priventur: ita Concilium Lateranense sub Leone Decimo sc's. 9. tit. de Reformat. Curia in fine Menoch. de arbit. l. 1. cent. 4. casu 388. n. 10. Farinacius t. 1. q. 20. n. 92. 95. & seq. Del Rio l. 5. q. 16. Anton. de Sousa loc.

loc. cit. c. 58. n. 11. Si sunt Regulares puniuntur pœnis privationis officiorum, vocis activæ, & passivæ, & aliis contentis in Bullis Sixti Quinti *Cœli, & Terræ, & Urbani Octavi Inscrutabilis*. Si sunt Laici pro primâ vice excommunicantur, & ab Ecclesiâ removentur. Si autem admoniti in eadem Cabalâ, & Sortilegio divinatorio perseverent, & sint viles personæ debent publicè fustigari, & infami mitrâ dehonestari; si verò personæ honestiores relegantur, vel perpetuo carceri mancipantur Menoch. ut *supra n. 16. Farin. loc. cit. n. 93. Suarez loc. cit. c. 19. n. 13.* De iis omnibus videri possunt Díaz, & Salcedus in *Pract. Criminal. Canon. c. 107. 108.*, ubi etiam alias enumerat pœnas.

71 Hic adverto hos fortilegos, & Calibistas eò præcisè, quia Divinatores sunt in ullam incurrere *de jure communi* ipso facto censuram, aut pœnam ecclesiasticam; quia nullo Decreto Juris Canonici talis fertur sententia; ita Alexand. Alensis 2. p. q. 164. mem. 5. Sylvester verb. *superstitio q. ult.*, Suarez *loc. cit. n. 3. Fagundez l. 1. Decalog. c. 44. Palaus tract. 17. disp. 1. punc. 13. n. 2. Trullench Exposit. Decalog. l. 1. c. 10. dub. 3. n. 12. Azorius tom. 1. l. 9. c. 26. q. 3. versicul. quæres*, qui illud verbum,

Non incur-
runt ipso
facto ali-
quam Cen-
suram.

bum, quod habetur in *c. Si quis Ariolos* 26. q. 5. *Anathema sit*, ita explicat, idest anathemate feriatur, seu excommunicetur: cui explicationi calculum suum adjiciunt, Lessius *l. 2. c. 43. dub. 5. n. 24.* Suarez *tom. 1. de Relig. l. 2. de Superstitione c. 19. n. 5.* Sanchez *l. 2. Oper. Moral. c. 28. n. 91.* & alii: Nec Extravagans Joannis XXII. quæ incipit *Super illius* allata à Tabiena *verb. excommunicatio 5. casu 4. n. 1.* hoc evincit: Nam vel non fuit edita, cum nec in Jure habeatur, nec in Bullario Romano typis mandato anno 1586 inter Constitutiones illius Pontificis contineatur, ut notat Suarez *loc. cit. n. 6.* Sanch. *loc. cit. n. 90.* & alii: legitur tamen in Primo Tomo Bullarii prælo commisso anno 1638. à D. Angelo Maria Cherubino *pag. 177.* sed non habet editionis tempus, licet exprimatur locus nempe *Avenione*, vel si fuit edita, non habuit tamen talem promulgationem, cognitionem, & receptionem, ut induxerit effectum de facto hos Sortilegos excommunicandi, sic relati Auctores contra Salmat. *Theolog. Moral. tom. 5. tract. 21. c. 11. punc. 13. n. 201.* Tabienam, & alios.

Nisi sint
formaliter
hæretici

72 Dixi præcisè quæ Divinatores sunt: quia si simul cum divinatione admisceatur aliquis error contra Fidem, & sint non

tantum suspecti propter pactum licet tacitum de Hæresi, sed verè Hæretici, tunc ratione hæresis sunt ipso facto excommunicati ex *c. Achatius* 24. q. 1. *c. ut abolendam* c. *excommunicamus* 1. & 2. de Hæreticis in 6. quæ poena licet in citatis juribus non sit reservata, verumtamen reservatur in Const. Bullæ Coellæ clas. 1. Sicut etiam si per Cabalam de Statu Reipublicæ Christianæ, vel Sedis Apostolicæ sive de vitâ, & morte Romani Pontificis pro tempore existentis, ejusque usque ad tertium gradum inclusivè consanguineorum judicia, prognostica, prædictiones, seu præcognitiones fecerint per Bullam Urbani Octavi Inscrutabilis Calendis Aprilis 1631. editam incurrunt poenam excommunicationis majoris latæ sententiæ.

73 Dixi etiam de Jure communi: Nam si in aliquâ particulari Diœcesi, ut de Valentiniâ refert Trullench *Expos. Decal.* l. 1. c. 10. dub. 3. n. 12. in quâ singulis annis publicatur edictum (quo ipso facto excommunicantur) contra Astrologos, qui incognita divinant, & furta occulta pandunt, contra hanc Artem exercentes simile edictum cum tali latâ censurâ publicaretur, essent ipso facto excommunicati.

Verab In-
quisitori-
bus de fa-
cto ex-
communi-
centur.

74 Quæritur secundo an possit esse licitus usus Cabalæ præmissa protestatione, quâ quis nolit tunc Dæmonem invocare imò intendat renunciare cuicumque pacto vel expresso, vel tacito, quod in illâ operatione esse possit, ut se fecisse testatur Cajetanus? Nam ad demonstrandum coram multitudine, motionem annuli super filum ad prolationem cujusdam Psalmi esse arte Dæmonius factam: ipse rem facto exequi non dubitavit, pronuncians dicta verba non tanquam à Dæmone instituta ad movendum annulum, sed simpliciter ad honorandum Deum, qui eorum fuerat Auctor, in quo casu annulus non est motus, quia Dæmon rejectus rubore suffusus aufugit.

75 Respond. me non ignorare in rebus dubiis adversus omnem Dæmonis fraudem, aut versutias optimè quenquam se præmunire, si omnem ejus opem præmissa protestatione rejiciat. Nihilominus in nostro casu, protestatio hæc esset contraria facto: unde licet verbo auxilium Dæmonis rejiceret, facto tamen advocaret: quia ut dictum est *num. 44.* quotiescumque aliquis utitur operationibus, de quibus non est dubium, sed constat esse vanas, & inutiles, quamvis intendat, & dicat se nolle Dæmonem invocare.

Usus Cabalæ etiam præmissa protestatione rejiciendi omnem Dæmonis opem, est illicitus

invocare, verè illum invocat non expresse, sed tacitè; quia usurpat ea, quibus citra dubium non potest, ut probatum est, alio pacto occulta, & futura dignoscere nisi ope Dæmonis, cum sint ex se insufficientia ad inducendam talem cognitionem. Idcirco *Victoria Relect. de Magià q. 6. n. 8.* hanc immixtionem cum iis vanis appellat, *pactum tacitum*, & Cajetanus 2. 2. q. 95. art. 2. *tacitam Dæmonis invocationem*: sic etiam Azorius, Del Rio, Sanch. Suarez; Naldus, Trullench *Expos. Decal. l. 1. c. 10. dub. 3. n. 8.* Lessius l. 2. c. 43. *dub. 8. n. 52.* Bonac. t. 2. disp. 3. q. 5. punc. 3. n. 4. cum aliis. Cajetanus autem potuit licitè illam experientiam facere, quia utebatur verbis sacris, quæ poterant ad Deum referri, ut ipse fecit; tum quia per ipsam detegebat fraudem Dæmonis, & erudiebat Fideles; in quibus circumstantiis possumus tale opus aggre-
di, ut ipse docet in *Summâ verb. Incantatio*, quod non evenit in casu nostro, ubi operis vanitas est certa, neque ulla ad Deum potest haberi relatio.

76 Quæritur 3° an possit quis aliquando uti Arte Cabalisticâ sine peccato?

77 Respond. Cum in tacitâ Dæmonis invocatione possit interdum dari ignorantia quæ nullo modo volita sit, sequitur secundum

Uſus Ca-
balæ ratio-
ne igno-
rantiz po-
teſt eſſe
interdum
ſine pec-
cato.

dum Trullench *loc. cit. c. 10. dub. 3. n. 11.*
Villalobos *tract. 34. diff. 3. n. 9. & 10.* Del
Rio *l. 4. c. 2. q. 4.* Valent. *in 2. 2. diſp. 6.*
q. 12. punct. 4. Philippinum *de Privileg.*
Ignorant. c. 6. privileg. 7. n. 552. Suárez, San-
chez, Sayrum, Leſſium, Piſtadium, & alios;
ut ſi quis taliter ignoraret hæc Arte Cabali-
ſtica Dæmonem tacite invocari; & putaret
bonâ fide omnem ſuperſtitionem abeſſe;
tunc certè lethaliter non peccaret; niſi ad-
monitus perſeueraret; quia tunc deficeret
ignorantia; & oriretur contumacia. Igno-
rantia verò craſſa, quæ attentis circumſtan-
tiis nullo negotio vinci poteſt; ſicut & affe-
ctata; quæ de indiſtriâ nolumus ſcire an
hoc ſit peccatum divinationis; non excuſat;
quia Cabaliſtæ communiter non ſunt omni-
nò rudes; & facilè poſſunt dubitare in hæc
Arte pactum cum Dæmone aſeſſe.

78 Præterea Cabala non eſt ſuperſtitioſa,
quando is, qui ei dat operam, vacat illi
non tanquam utili; & efficaci; ſed tanquam
vanæ & inutiles ad cognitionem acquiren-
dam ſolùm levitatis, & joci cauſa. Tunc
enim, ut rectè notat Cajetanus *2. 2. q. 95.*
art. 2. non eſt ſuperſtitio; ſed vanitas quæ-
dam venialis, & ratio eſt; nam quando
quis non procurat ſeriam cognitionem ex re
inutili, & vanâ, non affectat cognitionem;
quæ

quæ sit Dei propria; quia simulata cognitio, & jocosa non est Dei propria sic Valentia in 2.2. *disp.* 6. q. 12. *punct.* 3. & 4. Del Rio *loc. cit.* Salmaticenses ut *supra*, qui excusant à peccato mortali utentem semel aut iterum joci causâ, & sine intentione superstitiosâ operationibus illicitis ad divinandum. Potest etiam nonnunquam contingere, ut benè advertunt Valentia, & Del Rio *locis citatis*, ut talis jocus ab omni peccato immunis sit, & adedè decenter, & opportunè adhibeatur, ut ad virtutem Eutropeliæ videatur pertinere. Itaque animi gratiâ ad exercitationem magis ingenii; quam ad assertionis stabilitatem potest quis in numeris, & literis occulta indagare, non ut fidem illis præstet, sed ut mens in eorum inquisitione delectetur, quod non sine laude fecere, qui hoc joco in numero 666. ab Apostolo Joanne Antichristo attributo, Nomina Maometis; Joannis Us; & Martini Luteri, illa ex Alphabeto græco, istud ex latino secundum regulas n. 39. traditas, extudere, quas operationes, ut curiositati satisfaciamus, hic subijcimus.

M 40. A 1. O 70. M 40. E 5. F 300.

I 10. S 200. Summa 666

I 10. E 5. A 1. N 50. V 400. S 200.

Summa 666

M 30.

M 30. A 1. R 80. T 100. I 9. N 40.
 L. 20 A 1. V 200. T 100. E 5. R 80.
 qui simul juncti complent summa 666

79 Effet etiam reputandum magis jocofum, quam illicitum, si quis non ferid vellet ex numero majori respondente literis componentibus nomen alicujus, nomen capere de ejus victoria: sicut in Duello Hectoris, Patrocli, & Achillis, summa valoris literarum secundum græcum Alphabetum Patroclos est 871., at summa Ector est 1225., at verò in nomine *Αχιλλευ*; summa 1276. major illa, quam dat Hectoris nomen; unde Hector Patroclum vicit, sed ab Achille est superatus.

80 Sic etiam oblectationis causà potest quis ex literis educere numeros Chronicos juxta regulam *num. 41.* allatam ad connotandos annos alicujus sive præclari, sive nefarii facinoris. Circa hunc modum plura possunt exempla ingeniosa videri apud Caramuelem in sua *Metametricà Apollo Arithmeticus Musa secunda Colligens pag. 3.* His, & similibus exercitii causà, & animi gratià potest quis licitè incumbere, dummodo nihil ferid agere, sed tantùm ludere intendat, sicut quid simile permittens Seneca suo amico Lucillo *Nec te prohibuerim, ajebat, aliquando ista agere sed tunc cum voles nihil agere.*

81 Quæritur ultimò an Cabalista possit uti rebus, sed cognitionibus per Cabalam acquisitis?

82 Respondi cum distinctione; si res istæ sunt in se bonæ, neque in conservari à Dæmone pendent, tunc potest Cabalista iis licitè uti, nam illa scientia naturalis est, & quamvis malè acquisita, tamen peccatum, quo parta fuit, jam transiit, & ne iterum in posterum fiat, tantum viget obligatio: sicut lucrum à meretrice turpiter comparatum, honestè postea ab eà retinetur: ita servatà proportionem in casu nostro, licet à Dæmone operationibus illicitis aliqujus naturalis secreti notitiam Cabalista sibi compareret, potest ut opus naturale, & arcanum tanquam Dei donum in naturam provisum, eo tutà conscientia, & licitè uti. Deus enim permittendo mala interdum confert beneficia, ut dicit August. tom. 3. *l. Enchiridion c. 27. melius judicavit de malis benefacere, quam mala nulla esse permittere.* Neque in hoc operatio Dæmonum sua est, sed naturæ, idcirco ut optimè observat Abulensis in *c. 7. Exodi q. 10. in fine* non est valde miranda operatio, sed scientia, quæ aliquid faciunt: eadem enim, quæ ipsi faciunt, & nos faceremus, si tantam cognitionem, ut ipsi de naturalibus habere-

beremus. Si autem effectus requireret præsentem concurlum, & operationem Dæmonis, tunc sicut non cessaret malitia, quæ oritur ex ordine ad talem causam, sic semper esset illicitus usus illius. Ut V. G. si quis per Cabalam sibi compararet aliquid secretum pro valetudine vel tuenda vel recuperanda, quod ex se nullam vim naturalem posset habere ad talem effectum præstandum, & illud foret applicandum aliquo modo superstitioso, tunc omnis illius usus esset abjiciendus, & teneretur ille potius salutem perdere, quam tali remedio illam conservare Ita Suarez *loc. cit. c. 17. n. 1. 2.* Sanch *Oper. Moral. l. 2. c. 41. 1. & 42. 20.* Valentia in 2. 2. *disp. 6. q. 13. punc. 2.* Palaus *punc. 11. n. 1.* Bonacina *disp. 3. q. 5. punc. 4. n. 6.* Leand. *tract. 9. disp. 3. q. 39.* Salmat. *Theol. Moral. t. 5. trac. 21. de Præcep. Decal. c. 11. punc. 10. n. 163.* Hieronymus Vitalis in *Lexic. Mathemat. Digression. Pbifico-Theologica ad verb. sympatia de magnetica vulnerum curatione q. 2. n. 27.* ubi tradita Doctrina probat posse quempiam licite uti Unguento Armario ad vulnerum curationem, quamvis forte Paracelsus, qui primus in Orbem illud invexit, tanquam homo suspecte fidei, illius notitiam à Dæmone acceperit, Del Rio *disq. Mag. l. 2.*

q. 4. lit. F. *pactum tacitum*, cum aliis communiter.

83 Huic libro finem imponimus admonendo Lectorem, ut cum sit tam vanum, tam superstitiosum, tam illicitum ad cognoscenda futura, & occulta serid Cabalæ operam dare, se ab hac Arte omnino abstineat, & veluti impiam, Magicam, Deo maximè displicentem, & sibi ipsi summopere perniciosam illam detestetur: Quapropter omne illius studium efugiat, omnia illius præcepta rejiciat, omnes illius libros supprimat, concerpat comburat: *portet secum codices incendendos, per quos fuerat incendendus, ut illis in ignem missis, ipsum in refrigerium transeat*, sicut in reconciliatione cujusdam Mathematici cum Ecclesiâ dixit Augustinus post enarrationem *Psalmi 61.* & laudabiliter etiam egerunt illi de quibus dicitur in *Actibus Apostolorum c. 19. v. 19.* *multi autem ex eis, qui fuerant curiosa sectati, contulerunt libros & combusserunt coram omnibus;* quia continebant, si credimus nonnullis, quos refert Michael Medina *l. 2. de Fide c. 7.* Cabalisticas vanitates, & insanias. Scientia enim, quæ comparatur doctrinis Dæmoniorum, ut eas vocat Apostolus *1. ad Timoth. c. 4. v. 1.* non debet allicere, sed

Parænesis
ad Curiosos, ut a
Cabala omnino se ab-
stineant.

detertere Christianorum ingenia : *melior est homo*, ait Ecclesiasticus c. 19. v. 21. *qui minuitur Sapientiâ, & deficiens sensu in timore, quam qui abundat sensu, & transgreditur Legem Altissimi*. Unusquisque ergo habens legis Dei, & rectæ rationis hoc noxium coerceat desiderium sciendi, ne cum studeat contra Pauli monitum *epist. ad Rom. c. 12. v. 3. plus sapere, quam oportet sapere*, illud sempiternum exitium sibi paret, quod talia operari conantibus Alcius Avitus lib. 2. Carm. c. 15. minitatus est

*Nec minus hos pulsat temeraria cura
sciendi;*

*Angit præscitus ducti quos terminus
ævi;*

*Cum tamen eductas inferni sedibus
umbras*

*Colloquium miscere putent, & nota
referre:*

*Spiritus erroris, qui tum hæcchatur in
illis,*

*Ad consulta parat vanis responsa fi-
guris.*

*Ne verò multis dicamus singula ver-
bis.*

*Præsenti illusos, damnabitur ille pe-
renni*

Judic-

89
133
*Judicio, quisquis veritum cognoscere
tentat.*

F I N I S.

1870

1870